

REPUBLIKA

ROK XVI

ŁÓDŹ, ŚRODA, 26 STYCZNIA 1938 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

Nr 25

WSPÓLNA DEKLARACJA ANGLII I FRANCJI

W sprawie reformy Ligi Narodów. — Min. Eden uzgodnił swoje stanowisko z rządem francuskim. — Uznanie imperium włoskiego nastąpić może tylko w ramach ogólnego porozumienia

Przed dzisiejszą sesją rady Ligi Narodów

Londyn, 25 stycznia. Min. Eden udaje się jutro do Genewy i w drodze zatrzyma się w Paryżu dla odbycia narad z ministrami francuskimi. W przeddzień wyjazdu min. Edena, prem. Chamberlain zwołał na dziś po południu nadzwyczajne posiedzenie gabinetu, celem powzięcia decyzji, które by posłużyły, jako instrukcje dla min. Edena.

W tej chwili o przebiegu posiedzenia wiadomo, że przedyskutowana zostanie kwestia reformy Ligi i ewentualnej deklaracji wspólnej angielsko-francuskiej o przyszłości Ligi, sprawy światowej sytuacji gospodarczej w związku z raportem van Zeelanda, który ogłoszony będzie w czwartek, stosunków z Włochami oraz Niemcami i wreszcie sytuacji na Dalekim Wschodzie.

Jeśli chodzi o sprawy gospodarcze, to rząd tutejszy pragnąłby skorzystać z raportu van Zeelanda, by plan w nim zawarty, użyć za podstawę do otwarcia rozmów z Niemcami.

Foreign Office opracował memoriał, oparty na wyniku rozmów lorda Halifaxa z ministrami niemieckimi, który będzie przesłany do Berlina, jako wstęp do dalszych rozmów bilateralnych.

Jeśli chodzi o stosunki angielsko-włoskie i kwestię uznania podboju Abisynii, rząd tutejszy stoi na stanowisku, że uznanie to mogłoby nastąpić tylko w ramach ogólnego porozumienia. Mimo usilnych starań rządu włoskiego, rząd angielski nie chce przystępować do rozmów z Włochami, zanim nie ustanie całkowicie antyangielska propaganda Włoch, szczególnie na odcinku wschodnim.

Paryż, 25 stycznia.

(Pat) — O godz. 22-ej, po konferencji która odbyła się na Quai d'Orsay z udziałem premiera Chautemps, ministra Delbosa, ministra Edena i ambasadora sir Erica Phippsa, ogłoszono komunikat,

Min. Beck na śniadaniu u ministra Churchilla

Nicea, 25 stycznia.

(Pat) — Przebywający w Cannes minister spraw zagr. Beck, podejmowany był dziś śniadaniem przez p. Winstona Churchilla.

Dnia 24 b. m. min. Beck przyjął dyrektora sekcji ekonomicznej Ligi Narodów p. Stoppani.

W czasie pobytu w Cannes, min. Beck przyjął ambasadora R. P. w Paryżu p. Łukasiewicza i ambasadora R. P. w Londynie p. Raczyńskiego.

Nowa taryfa kolejowa w ruchu między Polską a Niemcami

Warszawa, 25 stycznia.

Weszła w życie nowa taryfa kolejowa w ruchu towarowym między Polską a Niemcami. Taryfa ta wprowadza ciekawą innowację. Dotychczas mianowicie wszystkie stawki, dotyczące przewozu towarów między Polską a Niemcami, obliczane były w markach niemieckich, w nowej taryfie obliczane są wszystkie stawki, zarówno przy przywozie z Niemiec do Polski, jak i z powrotem w złotych polskich.

który głosi, iż min. Eden, w przejeździe przez Paryż do Genewy, złożył wizytę premierowi Chautemps i ministrowi spraw zagranicznych Delbos.

Odbył on z nimi godzinną rozmowę przed obiadem, wydanym na jego cześć w ministerstwie spraw zagranicznych.

Rozmowy prowadzone były w dalszym ciągu po obiedzie. Zbadano sytuację międzynarodową z różnych punktów widzenia, przy czym trzej ministrowie stwierdzili całkowite porozumienie w sposobie rozważania spraw, które będą omawiane na zebraniu rady Ligi.

Londyn, 25 stycznia.

(PAT) Reuter donosi z Waszyngtonu, iż departament stanu nie spodziewa się żadnej wymiany zdań pomiędzy W. Brytanią a Stanami Zjednoczonymi w sprawie uznania imperium włoskiego w Abisynii.

ROZMOWY POLITYCZNE W GENEWIE

Na porządku dziennym dzisiejszych obrad widnieje między innymi sprawa reformy Ligi Narodów

Genewa, 25 stycznia.

(PAT) W dniu jutrzejszym o godz. 11-ej rozpocznie się pierwsze posiedzenie 100-niej sesji rady Ligi Narodów, pod przewodnictwem Mustafy Adle, podsekretarza stanu irańskiego ministerstwa spraw zagranicznych.

Pierwsze posiedzenie będzie, według przyjętego dotychczas zwyczaju, tajne. W sesji tej weźmie udział 7 ministrów spraw zagranicznych: Eden, Delbos, Beck, Spaak, Micescu, Munters i Litwi-

now. Ósmy minister spraw zagr. Mustu Aras przybędzie do Genewy w chwili rozpoczęcia obrad nad sandżakiem Aleksandretty.

Pierwsze posiedzenie zajmie się ustaleniem porządku dziennego, który obejmuje 27 spraw. Z ważniejszych spraw politycznych figurują m. in. kwestia Aleksandretty, zatarg chińsko-japoński oraz sprawa reformy paktu Ligi Narodów.

W chwili obecnej największe zain-

teresowanie budzą rozmowy polityczne, które toczyć się będą wśród członków rady na temat sytuacji, wytworzonej przez wystąpienie Włoch z Ligi Narodów oraz stanowiska innych państw, pozostających poza Ligą.

Zagadnienie to nabrało ostatnio szczególnej aktualności ze względu na to, iż szereg państw wysunął już pewne wyraźne postulaty, dotyczące Ligi Narodów, jej charakteru oraz działalności paktu.

Znów tajemnicze łodzie podwodne...

Atak na statek angielski. — Samoloty generała Franco ostrzelały torpedowiec francuski

Wczoraj donosiliśmy o zagadkowym starciu między wojennym okrętem francuskim a „tajemniczym” samolotem. Incydent ten rozegrał się na francuskich wodach terytorialnych.

Dziś sytuacja całkowicie wyjaśniła się, o czym świadczy następująca depesza:

Paryż, 25 stycznia.

(PAT) Francuski torpedowiec „Pour sultante” pilnujący wybrzeży francu-

skich został obrzucony w pobliżu portu Cerbere bombami przez samoloty gen. Franco.

Bomby te padły zaledwie o kilka metrów od pokładu. Torpedowiec francuski odpowiedział natychmiast ogniem karabinów maszynowych, jak również ogień rozwinęły pobrzucone baterie francuskie, zmuszając eskadrę hiszpańską do odwrotu.

Malta, 25 stycznia.

(PAT) Agencja Reutera donosi: Bry-

tyjski konsul w Walencji zawiadomił, że w zachodniej części morza Śródziemnego został dziś bez ostrzeżenia zaatakowany statek „Lake Geneva” przez nieznanego pochodzenia łódź podwodną.

Łódź podwodna wyrzuciła w kierunku „Lake Geneva” torpedę, która jednak przeszła pod kilem statku. Łódź podwodna wynurzyła się następnie na chwilę, po czym ponownie zniknęła w falach morza.

Dalszy spadek franka francuskiego

Kurs franka będzie uzależniony od fluktuacji giełdowych. — Nowa taktyka funduszu wyrównawczego

Paryż, 25 stycznia.

(Pat) — Koła finansowe Paryża są pod wrażeniem nowego spadku franka francuskiego, który osiągnął dziś po zamknięciu 153.25 franków za funta szterlinga i 30.75 za dolara.

Należy przypomnieć, iż w poniedziałek transakcje giełdowe rozpoczęły się według kursu 149.60 za funta sterlinga.

Nowy spadek franka został przyjęty z pewnym zdziwieniem przez koła finansowe i polityczne Paryża, które oczekiwały, że w związku z powstaniem nowego gabinetu premiera Chautemps należy się spodziewać względnej stabilizacji monetarnej.

Tendencja zniżkowa waluty francuskiej tłómaczona jest w kołach giełdo-

wych nową taktyką francuskiego ministerstwa finansów i funduszu wyrównawczego. Według tych informacji, ministerstwo finansów zdecydowało się miało istotnie nadać frankowi charakter waluty „nie stałej”, t. j. waluty, której kurs uzależniony jest od stałych fluktuacji giełdowych.

Francuski fundusz wyrównawczy porzucił więc taktykę obrony kursu franka francuskiego, który był utrzymywany na poziomie 148 fr. za funta sterlinga.

W wyniku zahamowania interwencji funduszu wyrównawczego, kursy dewiz zagranicznych na giełdzie paryskiej porzuciły nagle od poniedziałku rana wyższe kursy.

Należy jednak zaznaczyć, że w dalszym ciągu reporty w stosunku do funta sterlinga i dolara pozostają bardzo wysokie.

Pogrzeb ś.p. Gabriela Czechowicza

W uroczystościach żałobnych wzięł również udział wicepremier Kwiatkowski

Warszawa, 25 stycznia.

(Pat) — Dziś odbył się pogrzeb b. ministra skarbu ś. p. Gabriela Czechowicza, zmarłego w dniu 22 b. m.

W oddaniu ostatniej posługi zmarłemu wzięli udział: wicepremier inż. Eu-

geniusz Kwiatkowski, w towarzystwie wyższych urzędników swego resortu, rodzina oraz liczne grono przyjaciół i znajomych.

Trumnę złożono do grobów rodzinnych na cmentarzu powązkowskim.

Projekt ordynacji wyborczej do sejmiku i senatu

opracowany przez posła Ducha przewiduje przywrócenie list państwowych, powiększenie liczby posłów i głosowanie na listy. — Łódź wybierałaby o 2 posłów więcej, niż dotychczas

Pierwsza próba sformułowania nowych koncepcji wyborczych

Warszawa, 25 stycznia.

Jak wiadomo, pos. Duch opracował projekt nowej ordynacji wyborczej. — Zasadniczą cechą jego projektów jest to, że autor pragnie w nich znaleźć kompromisową formę dla dwu zupełnie różnych i trudnych do pogodzenia systemów wyborczych. Zarówno tego, który znalazł swój wyraz w ordynacjach wyborczych z 28 lipca 1922 r., jak i ustaw z 8 lipca 1935 r.

Projekt ordynacji wyborczej do Sejmu, opracowany przez posła Ducha, przewiduje, że

SEJM SKŁADAĆ SIĘ BĘDZIE Z 320 POSŁÓW,

a więc o 112 więcej, niż to ustalała ordynacja obecnie obowiązująca, a 124 mniej niż to przewidywała ordynacja 1922 r.

Z tych 320 posłów, 294 wybranych będzie w okręgach wyborczych, zaś 26

z list państwowych

Jak z tego widać, dr. Duch proponuje przywrócić zaniechany w 1935 r. system listy państwowej. — Przypada jej jednak znacznie mniejszy odsetek posłów, niż to czyniła ordynacja 1922 roku.

Projekt przewiduje podział całego państwa na 98 okręgów wyborczych, a więc zaledwie o 6 mniej, niż obecnie obowiązująca ordynacja z tym, że

KAŻDY OKRĘG WYBIERA TRZECH POSŁÓW.

Nowy podział ma wspólną z obecnie obowiązującą ordynacją tendencję w 2 kierunkach: równomiernego traktowania wszystkich części kraju i stosunkowo dużego uprzywilejowania okręgów czysto miejskich.

Najlepiej charakteryzują to następujące przykłady: Miasto Warszawa ma wybierać 18 posłów na ogólną liczbę 320 członków Sejmu, gdy ordynacja 1922 przyznawała Warszawie przy 444 posłach tylko 14 przedstawicieli. W tym samym stosunku — Lwów, Kraków, Poznań, którym poprzednio przypadało po czterech posłów, mają mieć obecnie po sześciu, zaś

ŁÓDŹ DZIEWIĘĆ ZAMIAST POPRZEDNICH SIĘDMU.

Jeżeli chodzi o wybór posłów w okręgach, to projekt przewiduje zasadnicze

głosowanie na listy

zgłaszane w tak zw. kolegium okręgowym i przez to też kolegium ostatecznie ustalane.

W tym to kapitalnym punkcie autor projektu poseł dr. Duch usiłuje pogodzić zasady dawnej ordynacji wyborczej z koncepcją ordynacji wyborczej 1935 r.

Temu kolegium powierza dr. Duch zadanie ostatecznego ustalenia listy kandydatów poselskich. Jak z tego widać, usiłuje on więc ratować instytucję specjalnych kolegiów wyborczych za cenę ich pewnego rodzaju demokratyzacji.

Gdy bowiem w kolegiach według ordynacji 1935 r. głos decydujący przypadał tylko członkom ciała samorządowych, to nowy projekt wprowadza rodzaj praw wyborów, w których biorą udział wszyscy uprawnieni do wyboru posłów.

Prawa zgłaszania listy kandydatów w kolegium okręgowym projekt dr. Ducha przyznaje każdej grupie dziesięciu delegatów. Listy te staną się ważne o ile uzyskają w kolegium wyborczym co najmniej 20 proc. ważnie oddanych głosów.

Daleko prościej rozwiązuje projektodawca sprawę zgłaszania list państwowych. Proponuje on, aby listę państwową na ręce Generalnego Komisarza Wyborczego mogło zgłaszać bądź tysiąc wyborców, bądź dziesięciu posłów do któregośkolwiek z trzech ostatnich Sejmów.

Ordynacja wyborcza do senatu

według projektu posła dr. Ducha wygląda następująco:

Liczbę senatorów podnosi projekt do

120. Jedną trzecią powołuje Prezydent Rzeczypospolitej w związku z czym projekt nie przewiduje przy wyborach senackich list państwowych. Pozostałych 80 senatorów wybiera się w okręgach wyborczych, którymi są województwa oraz miasto stołeczne Warszawa.

W zasadzie prawo oddania jednego głosu na senatora ma każdy obywatel po 30 roku życia, będący równocześnie wyborcą do Sejmu. W tym punkcie, ale też tylko w tym jednym, projekt dr. Ducha zgodny jest z zasadami ordynacji wyborczej 1922 roku.

Poza jednym głosem, przypadającym każdemu wyborcy z tego zasadniczego tytułu, projekt przewiduje SZEREG GŁOSÓW DODATKOWYCH z tytułu najrozmaitszych cenzusów. —

Ogółem tych głosów dodatkowych może być dziewięć, tak, że najbardziej pełnoprawny wyborca senacki rozporządzałby według projektu dra Ducha aż 10 głosami

Tytuły dające głosy dodatkowe są różnorakie. Trzy z nich opierają się na zasługach: wojennych, niepodległościowych, obywatelskich, dwa z tytułu wykształcenia: średniego i wyższego, dwa z tytułu odbycia wojny za Polskę oraz służby wojskowej i jeszcze dwa — z tytułu: zaufania obywateli i sprawowania funkcji publicznej.

Szczegółowe przepisy dokładnie określają cechy poszczególnych cenzusów. — Wchodzi tu więc w grę: odznaczeni krzyżem Virtuti Militari lub Krzyżem Walecznych, Krzyżem lub Medalem Niepodległości, wreszcie odznaczeni orderem

Orla Białego, Odrodzenia Polski, Krzyżem Zasługi.

Jeżeli chodzi o cenzus zaufania obywateli, to obejmuje on tych, którzy posiadali mandaty posłów i senatorów oraz posłów na Sejm śląski, a dalej stanowiska w samorządzie terytorialnym i gospodarczym oraz w organizacjach zawodowych i gospodarczych i stowarzyszeniach wyższej użyteczności publicznej. — Jakiegokolwiek i jak najbardziej uzasadnione zastrzeżenia można by przeciwko temu projektowi wysunąć, nie można mu odmówić jednej zasadniczej wartości. Oto rusza on mimo wszystko, wreszcie z martwego punktu tak ważną sprawę reformy systemu wyborczego do izb ustawodawczych!

Leningrad sowiecką bazą morską nad Bałtykiem. — Wszyscy cudzoziemcy będą z dawnej stolicy usunięci

Londyn, 25 stycznia.

(PAT). Dzienniki angielskie twierdzą, że rząd sowiecki zamierza z portu leningradzkiego uczynić potężną bazę morską nad Bałtykiem. Zdaniem prasy angielskiej jest to główny powód dla którego rząd sowiecki stara się usunąć z Leningradu wszystkie obce konsulaty.

„Daily Herald” twierdzi, że wogóle dostęp do Leningradu zostanie dla cudzoziemców zamknięty, a wszyscy obcokrajowcy, zamieszkali dotychczas w

Leningradzie usunięci. Obce statki, przybywające do portu leningradzkiego, dopuszczone będą do bardzo ograniczonego pasa portu.

Paryż, 25 stycznia.

(PAT). Prasa francuska notuje na podstawie wiadomości, pochodzących z prasy chińskiej, szereg interesujących danych na temat zbrojeń sowieckich na Dalekim Wschodzie.

Według dziennika „China Mail” prowincje sowieckie nad Oceanem Spokojnym

żyją zupełnie na stopie wojennej. W samym Władywostoku zgromadzone 100 łodzi podwodnych oraz szereg linowych jednostek morskich. Prowadzone są dalej gorączkowe prace nad konstrukcją baz dla hydroplanów i łodzi podwodnych wzdłuż całego wybrzeża, jak również potężne prace fortyfikacyjne.

Prawicowa „Epoque”, komentując te informacje pisze, że przygotowania wojenne Sowietów na Dalekim Wschodzie noszą nie tylko charakter obronny, lecz w gruncie rzeczy ofensywny. Samoloty sowieckie mogą z łatwością organizować naloty na miasta japońskie, zaś sowieckie łodzie podwodne poważnie utrudnią komunikację handlową wzdłuż wybrzeży japońskich.

GRAND-KINO

ANNA NEAGLE i ADOLF WOHLBRÜCK w filmie

KRÓLOWA WIKTORIA

ROMANS KRÓLEWSKI

UWAGA! Ostatnie 2 części w kolarach naturalnych.

Początek o godz. 4-ej

DZIŚ I DNI NASTĘPNYCH!

Przymierze wojskowe państw północnych?

Prace przygotowawcze są już w toku

Sztokholm, 25 stycznia.

(PAT) — Oświadczenie min. Sandlera w Riksdaku, stwierdzające, że przywiązuje on specjalną wagę do prac przygotowawczych, mających na celu zapewnienie państwu północnym trwałego pokoju i zupełnej niepodległości narodowej wywołało ożywioną debatę w parlamencie i prasie.

Frederick Strom, wybitny członek szwedzkiej socjaldemokracji, wygłosił przemówienie, w którym interpretował słowa ministra Sandlera w sensie konieczności zawarcia przymierza wojskowego

państw północnych, przy czym ze swej strony opowiedział się gorąco za tą koncepcją.

Przemówienie Stroma wywołało w szwedzkich kołach politycznych pewnego rodzaju sensację. Szwedzcy socjaldemokraci zajmowali bowiem dotychczas negatywne stanowisko w stosunku do uczestniczenia ich kraju w jakichkolwiek kombinacjach umownych. Niespodzianką była tym większa, że organ oficjalny partii socjalistycznej opublikował artykuł, w którym w imieniu stronnictwa solidaryzuje się z deklaracją Stroma.

Prasa prawicowa lansuje zgodnie koncepcję obronnego przymierza, w którym uczestniczyć mają 3 państwa skandynawskie i Finlandia.

Zmiany w Sądzie Najwyższym Stanów Zjednoczonych

Waszyngton, 25 stycznia.

(PAT) — Senat zatwierdził jednogłośnie nominację Reeda na sędziego Sądu Najwyższego na miejsce ustępującego z powodu wieku sędziego Stuhlerlanda.

Nominacja ta oznacza dalsze wzmocnienie polityki New Deal w Sądzie Najwyższym.

Rozgłoszenie radia włoskiego przeciw kompozytorom-Żydom?

Paryż, 25 stycznia.

(PAT) — Hava donosi z Rzymu, iż rozgłoszenie włoskie nie będą mogły odtąd nadawać utworów muzycznych kompozytorów żydowskich.

Znany z wystąpień antysemickich dziennik „Il Tevere”, zamieścił ostatnio gwałtowny artykuł przeciw Żydom.

Pośmiertne odznaczenie ś.p. red. Bolesława Koskowskiego

Warszawa, 25 stycznia.

Pan Prezydent R. P. odznaczył ś. p. Bolesława Koskowskiego komandorią „Polonia Restituta”.

Bukareszt, 25 stycznia.

(PAT). Poseł R. P. Arciszewski przyjął dziś w pałacu na audiencji przez króla Karola II-go.

Barcelona znów zbombardowana

Od bomb lotniczych padło 150 osób

Barcelona, 25 stycznia.

(PAT) Samoloty powstańcze znów zbombardowały Barcelonę. Po gwałtownym ogniu artylerii przeciwlotniczej usłyszano podobnie jak rano silne wybuchy. Po pierwszych strzałach ulice opustoszały. Nalot trwał krótko i niebawem zapanował spokój. Zabitych zostało 39 osób.

Barcelona, 25 stycznia.

(PAT). O godz. 13.40 eskadry lotników powstańczych dokonały drugiego nalotu na Barcelonę. Bomby rzucono na północną robotniczą dzielnicę miasta, wyrządzając wielkie szkody. Ogółem ofiarą dzisiejszych nalotów bombowców powstańczych padło ok. 150 zabitych i 300 rannych.

Saragossa, 25 stycznia.

(PAT) Jak podaje korespondent Ha-

vasa, na froncie Teruel panowała dziś gęsta mgła. W niektórych miejscach nie widać było nic na 10 mtr. Lotnicy mogli wystartować dopiero koło godz. 11-ej.

We mgle słychać było tylko pojedyncze strzały karabinowe, a od czasu do czasu wybuch granatów.

Salamanka, 25 stycznia.

(PAT) Komunikują półurzędowo, że walki pod Teruel prowadzone są z coraz większą gwałtownością. Przeciwnatarcia armii rządowej odpierane są stale, a w ciągu 40 dni powstańcy wzięli do niewoli 5.000 milicjantów.

W czasie walk powietrznych stracono 250 samolotów rządowych. Ogólne straty nieprzyjaciela oceniane są na 30.000 ludzi.

Rumunia grozi wypowiedzeniem traktatu o mniejszościach jeżeli petycja w sprawie Żydów znajdzie się na porządku dziennym rady Ligi Narodów

Genewa, 25 stycznia.

Z przebiegu rozmów, które toczyły się dzisiaj między przedstawicielami delegacji żydowskich z Avenolem wynika, że petycje żydowskie w sprawie traktowania mniejszości w Rumunii nie będą prawdopodobnie umieszczone na porządku dziennym sesji Ligi Narodów.

Avenol podobno uważa, że zarówno dla prestiżu Ligi, jak i dla samej sprawy Żydów rumuńskich, korzystniej będzie,

jeżeli petycje żydowskie nie będą traktowane według procedury przyspieszonej, lecz w trybie procedury zwyczajnej.

Min. Micescu miał poinformować Avenola, że jeżeli dopuszczona będzie nagłość tej petycji, Rumunia jednostronnie wypowie traktat o ochronie mniejszości.

Aczkolwiek koła genewskie sądzą, że groźba Micescu jest tylko manewrem politycznym, gdyż Rumunia nie zdecydo-

wałaby się na takie posunięcie, ze względu na ogromne zdrażnienie stosunków rumuńsko-węgierskich, to wiadomo jednak, że ministrowie Eden i Delbos są skłonni do zaakceptowania stanowiska Avenola. Zdaniem ich należy raczej podkreślić negatywny stosunek Anglii i Francji do gwałcenia traktatów w rozmowach poufnych, a nie umieszczać sprawę na porządku dziennym sesji.

Jutro rano przed samym otwarciem

sesji, Eden i Delbos mają w tej sprawie odbyć konferencję z Micescu.

W kołach genewskich informują, że w razie nie umieszczenia tej sprawy na porządku dziennym, możliwe jest, że delegat Nowej Zelandii poruszy sprawę Żydów rumuńskich bezpośrednio na posiedzeniu Rady. Spowodowałoby to dyskusję, która może mieć ten sam skutek, jakiego spodziewać się należy po umieszczeniu sprawy na porządku dziennym.

Chińczycy rozpoczęli wojnę podjazdową

Marsz. Czang-Kai-Szek o sytuacji na froncie.—Walki o Kanton będą długotrwałe. W ciągu 2 miesięcy nastąpi reorganizacja armii chińskiej

Flota japońska na granicy wód angielskich

Berlin, 25 stycznia.

(PAT). „Deutsche Allgemeine Ztg.” w depeszy z Hankou podaje wywiad swego korespondenta z marszałkiem Czang-Kai-Szekiem. W toku wywodów na temat sytuacji na froncie, marszałek zaznaczył, że przewidziane walki o Kanton będą miały, według opinii rzeczoznawców, podobnie zacięły i długotrwały charakter, jak boje o Szanghaj.

Marszałek Czang-Kai-Szek oświadczył dalej, że Chiny przygotowują, a częściowo już prowadzą wojnę podjazdową, do której przywiązują duże nadzieje.

Decydującą kontrofensywę marszałek uważa w chwili obecnej za niemożliwą. Stwierdza on, że straty Chińczyków wynoszą już przeszło 300.000 zabitych i rannych. Uzupełnienia i reorganizacja wojsk będą mogły nastąpić w ciągu dwóch miesięcy.

Londyn, 25 stycznia.

(PAT). Reuter donosi z Szanghaju, iż wedle źródeł chińskich, Chińczycy ponownie zajęli m. Holsien na rzece Jangtse.

Japończycy oświadczają, że miasto to zostało ewakuowane 22 b. n. ponieważ wojska japońskie nie były tam dłużej potrzebne. Chińczycy twierdzą, iż podczas bombardowania wojsk japońskich w czasie przeprawy przez dopływ Jangtse 300 japońskich żołnierzy utonęło lub odniosło ciężkie rany. Dwie miejscowości na południe od Wuhu przechodziły kilka razy z rąk do rąk.

OBSTRUKCJA

jest wskaźnikiem złego działania żołądka i kiszki. Leczniczą Herbatę Chamberbard stosuje się przy zaparciu stolca. Reguluje żołądek i ułatwia trawienie. Cena nufelka zł. 1.95, 1.30 i gr. 35.

Opiekun ks. Michała Radziwiłła

wyznaczy mu pensję miesięczną

Warszawa, 25 stycznia.

Mianowany ostatnio przez sąd w Ostrowi Mazowieckiej opiekun ks. Michała Radziwiłła p. Kazimierz Boening, objąć ma jeszcze w ciągu tego tygodnia swoje funkcje.

P. Boening zwrócić ma specjalną uwagę na rozrutny tryb życia ks. Radziwiłła i w związku z tym wyznaczyć mu pensję w granicach od 5.000 do 6.000 złotych.

Niećie pomoc
naibiedniejszym

Toczy się o nie nadal zacięta walka na bagnety.

Tokio, 25 stycznia.

(PAT). Straty poniesione przez cywateli japońskich w Tsingtao, podczas plądrowania miasta przez maruderów chińskich, oceniają na pół miliarda jen.

Gospodarczej blokady Japonii domaga się od rządu Labour Party

Londyn, 25 stycznia.

(Pat) — Oficjalny komunikat głosi, że premier Chamberlain w towarzystwie lorda Cranborne przyjął delegację Labour Party w składzie: Citrine, Morrison i Noel Baker z mjr. Attlee na czele.

Delegacja domagała się od rządu wydania zakazu udzielania Japonii kredytów, wprowadzenie embargo na towary japońskie oraz zakazu dostarczania Japonii materiałów wojennych w najszerszym znaczeniu tego słowa.

Londyn, 25 stycznia.

(PAT). Reuter donosi z Hongkongu, iż okręt wojenny — przypuszczalnie japoński — ostrzeliwał dziś Nantau, tuż na granicy brytyjskich wód terytorialnych w pobliżu Hongkongu.

Chińczycy oddawna oczekują de-

santu japońskiego w tych okolicach, które są potężnie umocnione. Dziś wszakże próba desantu nie nastąpiła. Miejscowość ostrzeliwano w ciągu 15 minut, przypuszczalnie w celu wywołania popłochu wśród obrońców.

Premier Chamberlain w odpowiedzi, udzielił szczegółowych informacji w sprawie stanowiska rządu brytyjskiego wobec rozwoju sytuacji na Dalekim Wschodzie.

...

Londyn, 25 stycznia.

(Pat) — Ambasada angielska w Londynie opublikowała komunikat, w którym potępia wprowadzenie nowej taryfy celnej przez tymczasowy rząd chiński w Pekinie.

Komunikat twierdzi, że zarządzenie to godzi nie tylko w integralność Chin z punktu widzenia administracji celnej, lecz również szkodzi interesom mocarstw.

Nowa taryfa celna ma stwarzać stan uprzywilejowania dla towarów japońskich. Ministerstwo finansów, b. rządu nankińskiego poleciło inspektorom celnym, aby nie uznawali wspomnianej nowej taryfy, jako nielegalnie wprowadzonej.

Wojsko pacyfikuje Palestynę Akcja piechoty i samochodów pancernych.—Egzekucja trzech terrorystów arabskich

Jerozolima, 25 stycznia.

Na dziedzińcu więzienia w Akko, stracono dziś przez powieszenie trzech terrorystów arabskich, dwóch morderców szofera żydowskiego Mintza (zabitego dnia 1 lutego r. ub.) i terrorysty imieniem Mundzak Hamdun, schwytanego podczas potyczki bandy terrorystycznej z patrolem wojskowym. Dwóch pierwszych skazał na karę śmierci sąd cywilny, ostatniego — sąd wojskowy.

Teroryści arabscy dokonali dziś 2

zamachów na samochody w pobliżu Givat-Saul, na drodze Jerozolima—Jaffa. W pierwszym wypadku ostrzeliwano samochód transportowy. Ofiar nie było. W drugim wypadku terrorysta ostrzeliwał i rzucił bombę na autobus pasażerski. — Dwaj Żydzi sefardyjscy: Nissim Durani i Mojżesz ben-Szymon Loulou — są śmiertelnie ranni. Na odcinku tym w ciągu ostatnich 24 godzin, dokonano pięć zamachów terrorystycznych.

Jerozolima, 25 stycznia.

(Pat) — Z powodu rozruchów w okr. Hebron, wojska brytyjskie w składzie 14-ej brygady piechoty i samochodów pancernych pod dowództwem gen. Harrisona przystąpiły trzy dni temu do nacyfikacji.

Jecheskiel Altman, 26-letni żydowski policjant pomocniczy w tych dniach stanąć ma przed sądem wojennym pod zarzutem strzelania do arabskiego autobusu.

Sensacyjne kulisy zawieszenia „Stuermera”

Spotkanie Hitlera ze Streicherem.—Walka o karę śmierci za „shańbienie rasy”

Londyn, 25 stycznia.

(Pat) — Cała prasa londyńska omawia zawieszenie „Stürmera”, po kontroście ostatniego numeru tego pisma, które

re zawierało żądanie kary śmierci za „shańbienie rasy”.

„Daily Express” twierdzi, iż w Niemczech zarysowały się dwie grupy, które

zajął sprzeczne stanowiska w sprawie żądanej ustawy o karze śmierci za „shańbienie rasy”. Streicher, przywódca młodzieży hitlerowskiej, Baldur von Schirach oraz kierownik „Gestapo” Hitler za wszelką cenę chcieli przeforsować ten dekret. Natomiast Hitler, Goering, Goebbels i niemieckie ministerstwo spraw zagranicznych zdecydowanie sprzeciwili się temu, obawiając się niekorzystnego rezonansu za granicą.

Praga, 25 stycznia.

Według otrzymanych tu wiadomości, kanclerz Hitler przerywał swą podróż do Monachium i zatrzymał się w Norymberdze, aby spotkać się z Juliuszem Streicherem.

Obrady sejmiku śląskiego

nad budżetem i dyskusja nad exposé woj. Grażyńskiego

Katowice, 25 stycznia.

(PAT) Dziś odbyło się plenarne posiedzenie sejmiku śląskiego, poświęcone debacie nad budżetem oraz dyskusji nad przemówieniem, wygłoszonym na poprzednim posiedzeniu sejmiku przez wojewodę śląskiego dr. Grażyńskiego.

Po dyskusji sejm uchwalił w trzecim czytaniu projekt ustawy o mieszkaniach dla nauczycieli szkół powszechnych, projekt ustawy w sprawie wyborów do rad gminnych i rad (wydziałów) miejskich.

Koleje polskie przynoszą zysk

Minister Ulrych zapowiada nowe ulgi dla nabywców samochodów. — Dalsza motoryzacja kraju i ogólne zagadnienia komunikacyjne

Dyskusja nad budżetem ministerstwa komunikacji w sejmowej komisji budżetowej

Warszawa, 25 stycznia.

(Pat) — Przedmiotem obrad dzisiejszego posiedzenia komisji budżetowej sejmowej była debata nad budżetem min. komunikacji.

Referent pos. Dudziński wyczerpująco omówił problem komunikacji, podkreślając, że w oparciu o naturalne szlaki wodne, powinien być w Polsce rozwiązany problem kolei żelaznych. Program poprawy i uzupełnienia dotychczasowej sieci kolejowej — powinien — zdaniem mówcy — ograniczyć się do wielkich szlaków, mogących brać udział w transporcie. Do komunikacji lokalnej nadaje się w dzisiejszych czasach lepiej twarda nawierzchnia z motorem spalinowym.

Na tle sieci dróg wodnych i żelaznych musi być stworzona gęsta sieć dróg bitych, któreby łączyły nawet najmniejsze ośrodki gospodarcze z koleją, rzeką lub kanałem, a przytem nie należy zapomnieć o wielkich autostradach w kierunkach równoległych do linii kolejowej.

Nie jest też ustalona hierarchia potrzeb w tej dziedzinie. Opracowanie takiego planu w jaknajkrótszym czasie na tle zarysowującego się coraz wyraźniej ogólnego planu gospodarczego powinno stać troską ministerstwa komunikacji. — Przedsiębiorstwo Polskie Koleje Państwowe, którego wartość majątkowa wynosi około 8 i pół miliarda zł. jest jedną z najważniejszych podstaw naszej obronności. Ze względu na nieprzystosowanie obecnie istniejącej linii kolejowej do potrzeb polskiego życia gospodarczego i polskich konieczności obronnych, istnieje bezsporna konieczność pobudowania około 2.000 km. nowych linii. — Ogólne koszty inwestycji w tym zakresie wyniosłyby około 400 mil. zł.

Referent zgłasza wniosek następujący: — „Skreśla się w budżecie ministerstwa komunikacji w części b) przedsiębiorstwa i zakłady w ogólnym planie finansowo gospodarczym sumę 42.000.000 zł. wpłaty do skarbu państwa”, oraz proponuje rezolucję: 1) sejm wzywa rząd, aby do przyszłego roku budżetowego opracował plan komunikacyjny państwa w dziedzinach dróg wodnych, kołowych i żelaznych i ażeby sprawy komunikacji postawił przed innymi w planie inwestycyjnym, 2) sejm wzywa rząd do opracowania projektu zatrudnienia maksymalnej ilości więźniów przy regulacji rzek i kopaniu kanałów, 3) sejm wzywa rząd do zmiany bilansowania na kolejach przez utworzenie funduszu amortyzacyjnego lub funduszu odnowienia.

Po przemówieniu referenta zabrał głos p. minister komunikacji płk. J. Ulrych.

Przemówienie min. Ulrycha

Na wstępie minister określił rok 1937 dla Polskich Kolei Państwowych jako rok niezły, mimo to, że taryfy zostały utrzymane na dotychczasowym poziomie.

Taryfy towarowe podwyższone zostały tylko w dwóch wypadkach: w marcu ub. r. na eksport materiałów drzewnych i w czerwcu na eksport bekoniów.

Poziom taryfy towarowej został zatem zasadniczo niezmiennym. Mimo to jednak rok 1937 stanowił do pewnego stopnia punkt zwrotny w kształtowaniu się dochodowości Polskich Kolei Państwowych. Pomyślna sytuacja przewozowa, jaka miała miejsce w tym roku, przyczyniła się do znacznego wzrostu w projekcie planu finansowo-gospodarczego P. K. P. na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 1937 r.

Wzrost wpływów P.K.P.

Aczkolwiek wzrost wpływów z różnych przyczyn nie szedł równoległe w parze ze wzrostem przewozów i wynosił w ruchu osobowym tylko 8,1 proc., a w towarowym 20,6 proc., to jednak tak znaczny wzrost przewozów i wpływów należy uważać za objaw jak najbardziej pocieszający.

Minister stwierdza, że rachunki P. K. P. za 1937 r. zostaną zamknięte z nadwyżką wpływów nad rozchodami znacznie większą od poprzedniej. Wpływy bowiem eksploatacyjne P. K. P. za cały okres 1937 r. osiągną około 950 milionów złotych, natomiast prelimitowanych 873 milionów. W związku z tym można spodziewać się, że nadwyżka wpływów nad rozchodami, ustalona w planie 1937 r. na 24,5 milionów zł. wyniesie około 75 milionów złotych.

Na zwiększenie gotówkowych środków obrotowych wpłynęło w dużej mierze uruchomienie w gotówce części wierzytelności pasażerskich kolei zamrożonych w Niemczech. Wierzytelności P. K. P. na zablokowanym rachunku w Berlinie łącznie z odsetkami wzrosły do sumy 105.337.965,32 zł. Z sum tych uruchomiono dotąd 100.156.541,13 zł. Dalsze rozliczenia kapitałowe i towarowe są w toku i mają być ukończone.

Minister przechodzi do omówienia inwestycji, związanych z

przebudową węzła warszawskiego

Na przebudowę węzła warszawskiego wydano dotychczas 147 milionów złotych, na elektryfikację i zakup taboru elektrycznego — 90 milionów złotych, razem więc węzeł warszawski do chwili obecnej przetrawił ok. 237 milionów złotych.

Minister stwierdza, że przebudowa węzła warszawskiego jest naczelną inwestycją P.K.P. i będzie kontynuowana z nieustanną energią i nakładem potrzebnym sum. Następnie minister poświęca część przemówienia wysiłkom podjętym na polu gospodarki personalnej i akcji zmierzającej do usprawnienia, t. j. możliwości skomercjalizowania naszego kolejnictwa.

Wydatki personalne stanowią ok. 70 proc. ogólnych wydatków eksploatacyjnych P.K.P.

Rozwój ogólnej koniunktury wywołał jednak w ciągu ostatnich dwóch lat pewne zjawisko ujemne, mianowicie przejście wielu wartościowych pracowników z wyższym wykształceniem ze służby w P.K.P. do przedsiębiorstw prywatnych, a to wobec znacznego wzrostu płac w przemyśle. Proces ten trwa nadal, wyrządzając wielkie szkody kolei.

Motoryzacja i lotnictwo

Z kolei minister przechodzi do sprawy motoryzacji kraju.

W r. 1937 ilość samochodów ciężarowych w Polsce wzrosła o 23,4 proc. Wobec braku dostatecznej podaży, konieczną stała się rzecz posiadania w Polsce 3 do 4-ech wytwórni samochodów, których głównym zadaniem byłoby wytwarzanie samochodów ciężarowych ściśle określonego typu, z tym, że każda z tych wytwórni będzie dodatkowo produkować, lub częściowo montować samochody osobowe również typów określonych.

W polityce motoryzacyjnej na rok najbliższy przewiduje się: 1) Dalszy rozwój warunków sprzyjających przyrostowi taboru mechanicznego w Polsce (pogłębienie ulg przysługujących nabywcom i posiadaczom samochodów). 2) Popieranie budownictwa garażowego i zakładanie stacji obsługi pojazdów mechanicznych. 3) Obniżenie kosztów eksploatacji pojazdów mechanicznych.

Głównym zagadnieniem jest tu obniżka ceny materiałów pędnych i kosztu części zamienne. Na przestrzeni od 1 stycznia 1931 do 1 marca 1936 r. liczba pojazdów mechanicznych w Polsce spadła o ok. 40 proc. taboru motoryzacyjnego. Tymczasem od 1 marca 1936 r. do 1 stycznia 1938 r. nasz stan posiadania wzrósł w cyfrach bezwzględnych o 11.027 jednostek. Nie licząc masowo wycofywanych i zastapionych nowymi zupełnie nie nadających się do użytku starych pojazdów, stanowi to przyrost o 33,25 proc., a już najbardziej pocieszającym jest fakt przyrostu w tym okresie blisko 2.000 samochodów ciężarowych ponad stan z dnia 1 marca 1936 r. Rok 1938 w akcji motoryzacji kraju zaznaczyć się powinien dalszymi postępami.

Mówiąc o lotnictwie cywilnym, minister podkreśla akcję związaną z reorganizacją sportu lotniczego w kierunku utworzenia nowej organizacji związkowej z państwową radą sportu lotniczego na czele oraz akcję związaną z powołaniem Instytutu prawa lotniczego przy uniwersytecie Józefa Piłsudskiego w Warszawie.

W ubiegłym roku miały miejsce dwa wypadki samolotów komunikacyjnych. W wyniku badań okazało się, że zasadniczą przyczyną obydwu wypadków była mgła i oblodzenie, na które nauka i technika nie znalazły środków zaradczych.

O skreślenie wpłat na rzecz skarbu

W dyskusji zabiera głos pos. Starzak, który m. in. zapytuje ministra jak zamierza w dalszym ciągu poprawić byt pracowników kolejowych i jakie są gwarancje, że nie powtórzy się więcej ostatnia forma rozliczeń z Niemcami, kiedy wzamian za wyłożoną gotówkę otrzymaliśmy maszyny, co dla Niemców jest bardzo wygodne.

Pos. Krzeczunowicz zapytuje, czy prawdziwe są pogłoski, jakoby przyczyną zniszczenia motoru w pociągach elektrycznych w czasie

mrozu było zastosowanie prądów o zbyt wysokim napięciu?

Niedomagania w ruchu dalekobieżnym, spóźnienia, dąby się usunąć w wielu wypadkach zmienną rozkładu jazdy.

Mówca zapowiada, że będzie głosował za wnioskiem p. referenta, skreślającym wpłatę ministerstwa komunikacji do skarbu państwa.

Pos. Zakrocki zaznacza, że zasada stosowana we wszystkich przedsiębiorstwach, że naprzód tworzy się rezerwy na przyszłość, a dopiero potem odrzuca zyski, nie jest respektowana przez nasze kolejnictwo. Ministerstwo komunikacji stara się wyciągnąć jak najwięcej na wpłaty dla ministerstwa skarbu. Skutki tego nie każą na siebie długo czekać. Obawiam się, że dzisiejsze wpłaty trzeba będzie niedługo z dużą nadwyżką oddać z powrotem kolei, albowiem ma ona ogromne braki.

Niezrozumiałym dla mówcy jest utrzymywanie na naszych dworcach kolejarzy z karabinami i rewolwerami, jak gdyby był stan wyjątkowy. Przeciw komu mają służyć te karabiny?

Odpowiedź ministra

Po wyczerpaniu listy mówców poraz drugi zabrał głos min. Ulrych, który odpowiadał na wywody posłów.

— Wspominano tu — mówił minister — o strażnika z rewolwerem. Jest to ochrona kolejowa. Kosztuje 8 milionów zł. rocznie. Jąbym jutro ją zlikwidował, ale muszę pamiętać o odwrotnej stronie medalu służby kolejowej. Ochrona kolejowa udaremniła w jednym kwartale 3.262 napady, ujęła 672 sprawców, odebrała 195.000 ton skradzionego węgla, 6.287 kilo żelaza. W pociągach zatrzymano 6.151 jadących bez biletu. Gdyby jutro zlikwidował tę ochronę, ministerstwo komunikacji musiałoby płacić olbrzymie odszkodowanie.

Kiedyś dali nowe „pullmany” na Kresy Wschodnie, czym prędzej musielismy je wycofać, bo z śledziń wycięto plusz i skradziono wszystko, co skraść się dało.

Posel Hyla poruszył tu zagadnienie ulg kolejowych i zgłosił rezolucję, wzywającą rząd do zastosowania nowych ulg 50-procentowych, 75 proc. itd. Posel Pacholczyk wniósł o przyznanie ulg pracownikom samorządowym. Pragnę stwierdzić, że gdybyśmy zastosowali jeszcze większe zniżki, to koleje musiałby pracować z niedoborem, deficyt ich by się powiększył. Dać zniżki pracownikom samorządowym — nie mogę.

Zorza polarna w Polsce

Zjawisko to zaobserwowano wczoraj również w Niemczech, Szwajcarii i Anglii

Kraków, 25 stycznia.

(PAT) Dzisiaj nad Krakowem i okolicą ukazała się na niebosklenie wielka czerwona luna. Szczególnie widoczne było to zjawisko przed godziną 21. Około

godz. 21.20 nastąpiła przerwa, po czym znów zaobserwowano je o godz. 21.30. Około godz. 22.30 zjawisko zaczęło zanikać.

W obserwatorium astronomicznym

Wielka luna nad Łodzią

okazała się rzadkim zjawiskiem przyrodniczym. — Jak w r. 1914...

Wczoraj w godzinach wieczornych z różnych stron miasta alarmowano straż ogniową oraz redakcję pisma nadszedł zapytaniem: „gdzie się pali?”, gdyż na horyzoncie widniała wielka czerwona luna.

Skonstatowaliśmy szybko, że ani w Łodzi, ani w najbliższych okolicach, żadnego większego pożaru nie zanotowano. Rzekoma luna była więc zjawiskiem ściśle przyrodniczym, zaobserwo-

wanym nie tylko w Łodzi, ale, jak podajemy wyżej, prawie w całej Europie.

Podobne zjawisko zaobserwowano, jak twierdzą ludzie starsi, w roku 1914. Stąd powstała wśród ludzi zabobonnych wersja łącząca zorzę polarną z rzekomo grożącą wojną światową... Miejmy jednak nadzieję, że „prognozy” te nie znajdują, mimo wszystko, żadnego potwierdzenia w naszej rzeczywistości.

zjawisko to jest pilnie śledzone przez astronomów krakowskich, którzy notują wszystkie zmiany widoczne na niebosklenie.

Zorza polarna w takiej okazałości jest bardzo dawno nie notowanym zjawiskiem na ziemiach Rzeczypospolitej. Szybko zmieniające się to zjawisko, występujące na dużych wysokościach w atmosferze, ma charakter elektromagnetyczny i stoi w związku z okresem pól magnetycznych.

Zjawisko to zaobserwowano między godz. 20 i 21 na przestrzeni całego Podhala. Podobne wiadomości napływają i z innych stron województwa krakowskiego. Zjawisko to szczególnie silne wrażenie wywołało wśród ludności wiejskiej.

Berlin, 25 stycznia.

(PAT) W Bawarii i na Śląsku opolskim obserwowano dziś wieczorem po między godz. 20.45 a 21.30 niezwykle dla tej szerokości geograficznej zjawisko zorzy polarnej.

Bern, 25 stycznia.

(PAT) Dziś po godz. 21-ej obserwowano w całej Szwajcarii, szczególnie wyraźnie w okolicach Berna i Zurychu zjawisko przypominające zorzę polarną. Zorza mieniła się barwami od czerwieni do fioletu i dokładnie była widziana. Zjawisko zorzy polarnej obserwowano w ciągu kilku godzin.

Łondyn, 25 stycznia.

(PAT) W różnych częściach Anglii obserwowano również dzisiejszej nocy zorzę polarną. W Londynie na ulicach gromadziły się tłumy, obserwując z zainteresowaniem niezwykle zjawisko.

Kiedy pracownicy umysłowi tracą prawo do zasiłków z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych?

Warszawa, 25 stycznia.

(PAT) Zasiłek na wypadek braku pracy nie przysługuje ubezpieczonym pracownikom umysłowym w razie:

1) Ustąpienia z zatrudnienia na skutek usamodzielnienia się gospodarczego (np. otwarcie własnego przedsiębiorstwa, sklepu itp.), lub rozpoczęcia prywatnej praktyki w innych zawodach. 2) Opuszczenia zajęcia w związku z wyświeceniem za mąż. 3) Utraty zajęcia z własnej winy. 4) Nie otrzymywania żad-

nego wynagrodzenia, ani w gotówce, ani w naturze w ostatnio utraconym zajęciu. 5) Pozostawiania w wspólnym gospodarstwie domowym z pracodawcą i pozostawiania do niego w stosunku pokrewieństwa, lub powinowactwa w linii bezpośredniej lub w stosunku pasierbów, z wyjątkiem wypadku likwidacji zakładu pracy. 6) Wyjazdu zagranicę bez uzyskania zgody Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na wyjazd.

Z dziejów Łodzi

Dnia 26-go stycznia 1905 r. wybuchł w Łodzi strajk generalny, który objął wszystkie większe zakłady przemysłowe łódzkie. Strajk po manifestacji Książczyka w dniu 15 stycznia 1905 roku spędza sen z powiek władz carskich. Z Piotrkowa przybywa do Łodzi gubernator Arcimowicz, aby osobiście kierować akcją antyrewołucyjną. Na jego żądanie Petersburg ogłasza w Łodzi, w pierwszym mieście w byłej Kongresówce, stan wojenny.

W kilku miejscach, m. inn. na ulicy Ogrodowej i Rokicińskiej dochodzi do starć z wojskiem, przyczyną z szeregów robotniczych ginie 6 zabitych, 17 jest rannych. Do dnia 4-go lutego garnizon łódzki znacznie wzmocniono (do 10 tysięcy żołnierzy).

Styczeń

26

Środa

Dziś Polikarpa
Jutro Jana Złotoust.

Wschód słońca	7.25
Zachód słońca	16.00
Wschód księżyca	3.57
Zachód księżyca	12.12
Długość dnia	11.12
Przybyło dnia	1.02

Krótkie wiadomości

PRZYGOTOWANIA DO SESJI BUDŻETOWEJ tymczasowej rady miejskiej już się rozpoczęły. Wczoraj wydział przydziałowy rozesłał do wszystkich radnych drukowane egzemplarze preliminarza budżetowego oraz zaproszenia na posiedzenie na dzień 31 b. m. Na posiedzeniu tym wygłosi exposé budżetowe prez. Godlewski.

RADA SZPITALNA M. ŁÓDZI zbiera się na posiedzenie w czwartek, 27-go b. m. Na posiedzeniu tym omówiona będzie sprawa powiększenia ilości łóżek szpitalnych w Łodzi oraz opracowane będą regulaminy dla pracowników szpitalnych wszystkich kategorii — od lekarza naczelnego do sprzątacza.

ROBOTY INWESTYCYJNE na terenie rzeźni miejskiej przy ul. Inżynierskiej rozpoczęte zostaną wiosną b. r. Wydział przedsiębiorstw miejskich przystąpił już do opracowania projektu targowiska zwierzęcego w rzeźni. Ponieważ część robót już wykonano, w najbliższych dniach nastąpi otwarcie hali hurtowej sprzedaży mięsa.

KONTROLA RUCHU MIĘDZYMIASTOWEGO autobusowego podjęta zostaje przez władze administracyjne, celem zapobiegania niebezpiecznym wypadkom. Wszystkie autobusy będą musiały mieć oznaczoną na drzwiczkach maksymalną ilość miejsc. W razie sprzedaży większej ilości biletów lub przyjęcia nadetatowej liczby pasażerów, policja drogowa kierować będzie doniesienia karne do sądu starościnieckiego.

DODATKOWA KOMISJA POBOROWA dla P.K.U. Łódź-Miasto II urzędować będzie w dn. 31 b. m. w wydziale wojskowym zarządu miejskiego przy ul. Piotrkowskiej 165. Stawić się winni mężczyźni rocznika 1916 i starsi, zamieszkali na terenie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisaratów policji.

Imieniny P. Prezydenta Rzeczypospolitej

Obywatelski Komitet Obchodu Uroczystości w Łodzi, zawiadamia, że w dniu 1 lutego r. b. o godzinie 10-iej z okazji przypadających Imienin Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej prof. dr. Ignacego Mościckiego, odbędzie się uroczyste nabożeństwo w katedrze łódzkiej, celebrowane przez J. E. ks. Biskupa Wł. Jasińskiego, ordynariusza Diecezji Łódzkiej, a o godzinie 9 — nabożeństwa we wszystkich świątyniach.

Buzury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: J. Kahane — Limanowskiego 80, S. Trawkowska — Brzezińska 21, J. Koprowski — Nowomiejska 15, M. Rozenblum — Śródmiejska 21, M. Bartoszewski — Rokicińska 95, L. Czyński — Rokicińska 53, I. Sinięcka — Rzgowska 59, H. Pastorowa — Łagiewnicka 96, E. Zakrzewski i S-ka — Kątna 54.

Wybory do rady miejskiej

Zadne stronnictwo nie zdobędzie większości. — Odpolitykowanie samorządu. — Jak się odbędzie głosowanie w kuriach

Projekt zmiany ordynacji wyborczej do rady miejskiej, który omówiliśmy wczoraj w ogólnych zarysach, wywołał powszechne zainteresowanie. Szczególną uwagę zwraca fakt, że uchwalenie przez parlament nowej ordynacji i przeprowadzenie na jej podstawie wyborów, spowoduje dużą zmianę w strukturze rady miejskiej i będzie miało niewątpliwie, poważny wpływ na układ sił w tej instytucji samorządowej.

Jak już donosiliśmy, Łódź będzie miała obecnie 84 radnych. W ten sposób większość na terenie rady, która może dokonać wyboru prezydenta i wiceprezydentów miasta oraz podejmować prawomocne uchwały we wszystkich sprawach, wynosić będzie 43. A ponieważ z wyborów powszechnych wejdzie do rady tylko 50 osób, jest rzeczą wręcz niemożliwą, by jakiegokolwiek ugrupowanie mogło w tych wyborach zdobyć większość. Musiałoby bowiem w tym wypadku zdobyć 86 procent ogólnej liczby mandatów, co jest nieprawdopodobieństwem. Nie było dotąd wypadku, nawet przy największym sukcesie, by jakiegokolwiek ugrupowanie w wyborach samorządowych zdobyło ponad 60—65 proc. mandatów.

W tych warunkach więc z góry wykluczono możliwość sprawowania władzy w mieście przez jedno tylko ugrupowanie. Większość będzie mogła się tworzyć tylko na zasadzie porozumienia pomiędzy poszczególnymi frakcjami radzie-

ckimi, względnie pomiędzy frakcją, która zdobędzie stosunkowo najwięcej mandatów w wyborach powszechnych, a tymi radnymi, którzy wejdą z wyborów kurialnych. Przyczynić się to może, niewątpliwie, do złagodzenia tarć pomiędzy poszczególnymi ugrupowaniami na terenie rady.

Z dalszych szczegółów projektu nowej ordynacji wyborczej dowiadujemy się jeszcze o kilku ważnych postanowieniach, dotyczących wyborów w kuriach, zwłaszcza w kurii zawodowej, obejmującej pracowników fizycznych i umysłowych.

Przed wszystkim ważnym szczegółem jest ustalenie, kto z członków związków zawodowych będzie miał prawo głosowania w kurii. Nie będzie, jak przypuszczano początkowo, żadnej rejestracji tych wyborców — spisy wyborców w kurii sporządzone zostaną na podstawie przedłożonej przez związki zawodowy listy członków. By jednak zapobiec jakimkolwiek nadużyciom, jak również sztucznemu powiększaniu liczby członków w ostatniej chwili przed wyborami — ustalono, że ważną będzie lista członków na dzień 1 stycznia tego roku, w którym zarządzane będą wybory. Ponieważ wybory w Łodzi odbędą się w roku bieżącym — głosować w kurii będą mogli ci, którzy w dniu 1 stycznia 1938 figurowali na liście członków danego związku.

A jakie związki będą mogły wystawić listy kandydatów?

Projekt ustawy reguluje tę sprawę następująco:

Bierze się liczby wszystkich członków wszystkich organizacji zawodowych i dzieli się kolejno przez 1, 2, 3 i t. d. tak długo, dopóki otrzyma się tylko kolejno najwyższych ilorazów, ile mandatów przypada na wszystkie organizacje zawodowe łącznie. Poglądowo przedstawiać się to będzie tak, że naprz. w danym mieście w kurii zawodowej wybiera się 5 radnych, a zgłasza swych kandydatów 8 organizacji zawodowych. Związek A ma 22.000 członków, związek B — 16.000, związek C — 8.000, związek D — 5.000, związek E — 3.000, związek F — 2.000, związek G — 1.000 i związek H — 400. Dzieliąc kolejno te liczby, okaże się, że najwyższy iloraz dla pięciu mandatów jest 3000. W ten sposób listy kandydatów mogą zgłosić tylko związki A, B, C, D i E. Jeśli jednak związki F i G zbiorą się, będą mogły wystawić również jedną wspólną listę.

Oczywiście, nie przesadza to jeszcze wyniku wyborów. Okazać się może bowiem, że związek A zdobędzie w głosowaniu 3 mandaty, związki B i C — po jednym, a D i E względnie F pozostaną bez mandatu. Głosowanie bowiem odbywać się będzie na listy i to w ten sposób, że właściwie każdy uprawniony do głosowania ma prawo głosować na jakąkolwiek listę, niekoniecznie na tę, którą jego związek wystawił. Obliczanie zaś głosów i podział mandatów odbywa się na zasadzie proporcjonalności, systemem de Hondte'a.

Jeśli chodzi o zgłaszanie list kandydatów w kuriach, dodać jeszcze należy, że mają prawo to uczynić zarządy organizacji, na podstawie uchwały, powołanej normalną większością głosów. Przy zbliżeniu list, musi istnieć uchwała, powzięta przez wspólne zebranie zarządów tych organizacji. To samo dotyczy kurii właścicieli nieruchomości. Otrzymuje ona w Łodzi 2 mandaty dla wszystkich właścicieli domów, zrzeszonych w różnych związkach. Zarządy wszystkich zrzeszeń właścicieli nieruchomości muszą się tedy zebrać łącznie i wspólnie powziąć uchwałę, ustalającą listę kandydatów.

I wreszcie ostatnią zmianą, jaką warto zanotować jest, że w wyborach powszechnych, przy udziale miasta na okręgi, w każdym okręgu nie może być mniej niż 3, a więcej niż 8 mandatów radzieckich. Ponieważ liczba radnych wybieranych w głosowaniu powszechnym została zmniejszona (50 miast 72), prawdopodobnie ilość okręgów, która dotąd wynosiła 10, zostanie zachowana.

Informowaliśmy się wczoraj, czy jest możliwość ustalenia, kiedy zostaną rozpisane wybory w Łodzi. Wyjaśniono nam — i pokrywa się to zresztą z tym, co już donosiliśmy — że będzie to zależało od tempa prac nad projektem ordynacji w sejmie i senacie, władze starać się jednak będą, by termin prekluzyjny — 1 kwietnia — został o ile możliwości dotrzymany. (s)

Warta zalała kilka wiosek

Zatory lodowe są rozbijane. — Wzmocniono posterunki ochronne

Sytuacja powodziowa na terenie województwa łódzkiego zmieniła się w ciągu ubiegłej doby — w niektórych miejscach powódź zażegnana została całkowicie, tak dalece, że odwołano posterunki ochronne, w innych natomiast niebezpieczeństwo wzmoгло się, woda zalała kilka wiosek i trzeba było ewakuować ludność.

Poprawiła się sytuacja całkowicie w górnym biegu Warty i na Pilicy. Zatory lodowe zostały rozbite przez oddziały pionierskie, kora spłynęła i poziom wód opadł do normalnego stanu. W ten sposób na terenie powiatu konińskiego i koło Uniejowa sytuacja została opanowana.

Natomiast w dolnym biegu rzeki Warty nastąpiło pogorszenie. Donosiliśmy, iż utworzył się tam zator na przestrzeni kilku kilometrów. Wczoraj spiętrzone wody runęły na doliny, zalewając kilka wiosek na terenie gminy Kramsk. Ze wsi Ladorudz ewakuowano ludność.

Wzmocniono ilość posterunków ochronnych i w dalszym ciągu prowadzi się prace nad wyrębem lodu i rozbijaniem zatorów lodowych. Gdy kora spłynie, niebezpieczeństwo minie całkowicie.

Upiór Warszawy ścigany w całej Polsce

Cyniczny zbir uciekł zrabowanym samochodem. — Na tropie Skierawskiego w Lublinie

Warszawa, 25 stycznia
Donosiliśmy już o ohydnej zbrodni w łasku młocińskim pod Warszawą.

Jak wiadomo, zamordowanym jest Jan Szlendak, szofer taksówki typu „Steyer 50”, należącej do Teodora Chojnackiego.

Głównym mordercą jest człowiek legitymujący się dowodem osobistym na nazwisko Władysława Skierawskiego.

Bestialstwo, z jakim została dokonana zbrodnia, przypomina przestępstwa „upiora Paryża”, Weidemanna, który podobnie jak Skwierawski mordował swe ofiary, zakopując zwłoki w łaskach podmiejskich.

Skwierawski wydaje się być mordercą, odznaczającym się niezwykle cynizmem, przebiegłością i rzadko spotykanym tupeciem.

Po wykryciu zbrodni odważył się

W ZDROWYM CIELE — ZDROWY DUCH.

W myśl znanego przysłowia — Panie Domu dbają troskliwie o zdrowie swych najbliższych. Dlatego też pilnują, by gospodyni była czysta, by posiłek był przygotowany w warunkach higienicznych.

A jeśli polecają proszki od bólu głowy — to tylko Z KOGUTKIEM w hi-

gienicznych torebkach, wykonywane maszynowo (z wielkim nakładem kosztów, sięgających w krocie), bez dotyku rąk.

Dbajcie o swe zdrowie i żądajcie proszków „Migreno-Nervosin” Z KOGUTKIEM tylko w higienicznych torebkach.

Płacąc świadczenia na pomoc zimową — zmniejszasz nędzę

przyjechać do Warszawy skradzionym samochodem, którym zajeżdżał do jednego z garaży przy ul. Jerozolimskiej. Tam spostrzegł w pewnej chwili, że został zdemaskowany przez szofera i nie tracąc zimnej krwi, puścił motor i wymknął się.

Przypuszczalnie zamordowanie szofera miało wyłącznie na celu rabunek samochodu, którym zbrodniarze chcieli skolei posługiwać się jako dogodnym środkiem lokomocji przy popełnianiu dalszych przestępstw.

Na dalszy ślad Skierawskiego natrafiono dopiero w Lublinie, gdzie w jednym z garaży znaleziono porzucone auto.

Dalsze wyraźne ślady prowadzą na dworzec w Lublinie. W osobotę o godz. 2-iej po poł. szofer miejscowej taksówki Tonkiewicz zawiózł na dworzec pasażera, którego rysopis zgadzał się z rysopisem Skwierawskiego.

Wszystko wskazuje na to, że Skwierawski wyjechał z Lublina.

Pościg za zbrodniarzem trwa w dalszym ciągu na terenie całej Polski.

Pełna tabela wygranych

17-go dnia ciągnięcia IV-ej klasy
40 Loterii Państwowej
(TABELA NIEURZĘDOWA — BEZ
GWARANCJI).

5,000 zł. — 149101.
50,000 zł. — 43747.
30,000 zł. — 190240.
10,000 zł. — 54542, 90308, 98770,
5,000 zł. — 182771, 188679,
2,000 zł. — 15118, 17642, 33489, 37620
37341, 47364, 49773, 53038, 61038, 64391,
67144, 71820, 87230, 90288, 109781,
117776 130922, 134284, 140546, 176878,
181002,
1,000 zł. — 1015, 7621, 34150, 60851,
67287, 79159, 86954, 93077, 97182, 4879,
112181, 115528, 119341, 121774, 122769,
123904, 132447, 133885, 162383, 164708,
176369, 187678, 189224.

Po zł. 200.

142 58 342 75 465 593 705 32 89 961 1086
198 247 78 385 403 501 28 6150 707 86 2221 92
332 413 781 94 884 3083 130 249 95 621 34 918
4017 901 5038 187 380 513 64 615 32 704 969
6139 306 525 672 81 722 927 7125 218 329 66
589 756 8042 142 8 335 457 685 926 9005 61
134 201 32 78 387 92 469 555 720
10099 253 67 50 6 38 97 709 814 11060 148
280 477 597 743 807 74 13087 168 313 64 655
828 39 47 14020 58 140 284 594 622 710 14 39
41 67 85 866 15149 772 874 944 16186 99 280
337 946 476 526 670 829 50 69 17615 74 832 7 95
18116 65 234 470 84 93 640 895 19295 534 7 607
816 917

20229 51 302 588 731 971 21079 215 324 90
437 591 611 874 85 916 64 22124 88 473 611 16
31 60 856 96 23017 310 456 644 786 21114 517
35 605 781 873 93 970 95 25013 202 17 67 481
544 95 923 8 50 26000 46 239 310 33 48 609
31 63 80 859 978 27054 89 263 82 300 48 846
993 28003 614 35 29174 285 8 91 341 504 83
815 967 97

30194 242 490 665 721 879 31127 8 65 367
612 66 809 913 38 42 32038 272 350 414 551 90
632 91 755 854 901 33176 331 623 34150 3 78
289 302 744 844 35160 234 562 6 727 76 36102
30 511 617 73 893 9 37293 457 701 831 933 93
38082 215 521 4 59 711 23 8 9 994 39005 264
476 515 21 70 632 834 75 9

40001 2 71 417 521 875 926 41128 414 595
718 52 42172 266 505 641 719 833 43350 573
624 761 846 75 44060 318 543 722 42 902 45122
284 409 628 786 90 844 917 36 46279 331 494
814 915 47154 231 435 681 48169 74 241 371
663 764 850 956 76 49058 213 383 402 555 646
926 98

50088 166 311 46 462 691 734 908 51052 228
73 309 566 88 917 43 84 52001 218 302 764
53187 204 463 4 583 84 622 787 868 54260 359
524 654 56 73 908 71 55555 814 50 935 67 85
56581 825 57127 43 84 496 780 908 50 58002 67
8 140 82 303 18 441 605 706 59008 55 177 277
400 46 593 695 863 76 928

60139 45 297 396 533 6 667 726 70 94 61234
68 94 339 94 463 77 97 748 839 50 1 90 62042
52 79 137 98 254 403 793 972 9 63187204 90 348
61 532 706 28 801 64002 116 17 234 82 339 523
636 884 65229 667 900 13 80 66156 315 554 95
748 76 67077 390 449 58 596 619 730 830 78 910
68191 255 76 492 846 953 69028 105 38 49 209
34 550 800 13

70068 108 248 58 591 679 738 809 71034 143
95 302 562 84 665 72 72243 310 77 401 657 761
986 73018 176 221 36 92 381 617 67 85 838 904
40 74324 447 624 870 9 91 75182 293 528 42
715 85 635 70 763 807 953 76112 69 329 79 409
684 760 81 77131 86 38 322 53 84 415 505 823
78033 86 168 208 407 98 528 618 704 844 79029
233 9 444 73 742 57 809 938

80284 634 711 47 81014 562 77 86 763 975
82001 254 485 579 714 842 901 89 83051 163 75
86 318 406 14 17 500 78 812 84023 37 126 254
510 56 792 820 60 914 85371 512 86239 442
627 776 899 920 33 87009 520 754 86 883 904
88092 168 79 702 915 96 89109 30 297 501 969 86
90225 450 653 73 783 850 91059 233 344 448
97 543 81 871 92101 93 448 67 659 762 915 39
93110 13 325 74 480 500 12 926 94122 71 308
488 543 93 828 95018 149 80 93 213 329 30 62
458 589 96047 336 421 84 90 598 668 97116 67
241 513 14 664 727 82 913 60 98029 68 71 145
406 28 42 698 831 903 45 99117 31 332 478 537
654 90 742 937

100141 269 71 313 49 98 400 44 66 95 617 954
101138 60 214 340 434 61 755 825 27 192123 309
471 95 571 96 617 700 18 917 103155 256 409
589 92 679 861 104136 71 267 502 672 706 25 31
930 105046 378 415 91 628 44 106531 66 738
972 107183 98 203 312 485 705 79 809 108231
40 381 97 400 71 573 712 34 826 34 109334 542
732 961

110013 120 635 725 810 59 111026 166 378 434
93 523 37 634 719 863 8 112 148 223 307 61 403
524 36 71 82 619 799 931 113045 127 90 253 300
509 80 935 114041 198 99 447 819 928 79 115266
311 59 548 632 737 810 116082 159 377 436 78 713
20 117111 582 99 601 44 932 118018 36 107 10 225
92 315 65 67 602 825 902 119033 85 105 259 344
642 767 893 943

120022 198 540 815 69 101027 91 427 66 8 505
702 861 900 13 122152 249 435 561 659 739 854
1231219 48 56 383 719 889 942 124017 125 202 93
306 611 48 795 895 125022 36 80 173 711 20 852 920
126108 29 68 204 386 530 65 608 127080 169 348
78 651 865 946 128064 211 45 400 67 537 634 765
129028 801 60.

130063 131 379 685 94 852 131038 43 50 240
443 67 96 594 605 911 132046 149 768 133244 708
134019 76 138 71 400 50 517 916 45 50 135140 202
52 391 553 798 136280 413 513 681 99 791 886 904
38 137204 59 98 483 535 97 795 7 832 48 138285

438 527 722 828 139077 275 338 455 800.

140056 149 471 561 918 141033 95 185 125 460
653 67 704 817 142296 401 67 78 586 684 704 886
143468 92 638 965 144034 295 592 811 145159 320
43 612 72 908 77 146031 166 354 64 476 147125
214 33 309 634 809 957 148214 395 488 93 749
149063 100 10 86 323 52 461 542 636 756.

150161 401 631 721 86 151120 35 63 392 454
677 819 99 152111 14 88 44 311 67 96 516 677 81
153006 105 30 244 479 560 667 709 154013 357 622
766 155010 50 60 99 137 43 558 67 621 913 43
156277 240 71 570 681 743 882 942 157042 204 370
541 77 629 80 158231 90 304 445 678 762 84 914
48 159068 157 222 527 792 869.

160123 67 386 435 47 600 894 971 161059 504
53 738 162023 126 588 695 771 899 913 163253 858
164365 438 40 78 913 91 165122 41 229 51 551 666
710 46 805 166079 474 547 600 13 888 167150 334
452 81 678 168135 201 30 306 16 77 656 719 800
56 169195 298 486 629 99 747 825 8 990 9.

170267 305 695 720 854 926 171017 66 192 200
352 5 674 942 172036 120 63 372 693 726 841 910
173149 91 322 455 528 93 174094 105 294 648 700
38 175053 253 430 752 904 91 88 176272 415 48 90
177076 100 20 226 591 612 788 839 178036 464 754
889 914 21 179134 72 224 684 720 819 51 988.

180071 177 297 328 34 77 431 85 509 740 918
181057 81 226 554 635 766 815 912 32 182001 217
63 311 31 494 505 701 857 183012 339 556 601 18
739 865 75 184115 89 434 854 65 185030 355 513
659 811 913 186020 36 45 206 57 337 454 511 56
98 642 937 62 187175 299 563 634 777 85 917
188036 121 99 271 315 26 588 678 718 887 189195
625 772 851 905 59.

190031 127 282 423 503 45 68 71 871 917 75
191063 182 94 350 70 498 534 683 753 873 192122
679 783 814 919 193035 183 220 62 80 447 53 578
631 74 734 67 948 53 194190 378 447 680.

ZAWSZE I WSZEDZIE PAMIĘTAJ

że szczęście sprzyja kolekturze

KAFTALA

LÓDŹ, PIOTRKOWSKA 54.

DRUGIE CIĄNIENIE.

20,000 zł. — 156236.

10,000 zł. — 180726.

5,000 zł. — 41486, 81725.

2,000 zł. — 4700, 23265, 39531, 41929,

54836, 74547, 82121, 87089, 87762, 91014,

100056, 109644, 113337, 115596, 116929,

118871, 129751, 133221, 133337, 141931,

147397, 147426, 160923, 174790, 181839,

186408.

1,000 zł. — 17802, 21125, 31143, 37249

44929, 51684, 55821, 60321, 65483, 65865,

69838, 78671, 80243, 84252, 84705, 94901,

95564, 104037, 115134, 116450, 116878,

117239, 118323, 124150, 138777, 138869,

148230, 153603, 154765, 168862, 194153

PO 200 zł.

63 74 470 1272 388 450 2362 588 5874 4093 368

969 5048 147 623 951 6357 62 457 528 76 766 896

7126 514 57 58 950 8583 9060 415 721.

10168 210 737 995 11810 82 12048 101 596 688

795 907 13191 311 899 903 14045 412 709 53 833 911

15021 453 97 635 850 16489 821 36 61 907 17051 155

460 551 59 880 18145 518 19231 736 944.

20052 156 497 527 808 21041 592 736 22177

326 75 464 636 910 54 98 23142 44 557 998 24004

138 212 848 25354 452 586 644 73 717 26028 67 128

64 200 48 469 656 996 27361 458 853 985 28013

154 299 423 562 706 71 918 29066 189 789 961.

30286 391 751 31019 104 85 205 521 974 32000

61 316 431 860 33341 844 977 98 34238 510 35007

263 664 801 36178 622 37342 77 491 510 38365 487

872 39149 312 400 642 802 981.

Kronika radiowa

RADIO ZA...BURAKI.

Oryginalne źródło pomocy kredytowej na zakup odbiorników wynaleźli mieszkańcy wsi Szpetal Górny, w pow. lipnowskim. Oto uzyskali oni na ten cel specjalne zaliczki buraczane w miejscowej cukrowni. W ten sposób liczni w tych okolicach plantatorzy buraków, rekrutujący się z pośród drobnych rolników, już w najbliższym czasie będą się mogli wszyscy zaopatrzyć w odbiorniki radiowe.

Mieszkańcom wsi lipnowskiej — jak widzimy — hodowla buraków opłaca się podwójnie. Pomyślnie przeprowadzenie całej akcji świadczy raz jeszcze o dużej inwencji wsi, rozumiejącej doskonale korzyści, płynące dla rolnika z posiadania radia.

JÓZEF TURCZYŃSKI GRA CHOPINA.

W środę, dnia 26-go b. m., o godz. 21.00 nadaje Polskie Radio obecnie już tradycyjny koncert, poświęcony twórczości Chopina. Tym razem wykonawcą chopinowskich dzieł będzie pianista Józef Turczyński. W programie figurują: Polonez A-Dur op. 40. Nokturn F-Dur op. 15, Scherzo B-moll, trzy walce z op. 64, Bolero i Tarantella.

KINO „EUROPA”

Pocz. 4. 6. 8. 10

UIZA RAINER

w fascynującym romansie szpiegowskim, rozgrywającym się na trasie

Wiedeń-Petersburg

Środowy koncert chopinowski transmitowany będzie do Sztokholmu.

BALE DWORSKIE W XVII I XVIII WIEKU.

Dnia 26-go stycznia o godz. 17.15 nadana zostanie przez radio audycja z cyklu „Historia tańca”, opracowana przez Stanisława Głowackiego. Tym razem będą to obrazy słowno-muzyczne, oddające styl XVII i XVIII wieku, który w tańcach balów dworskich objawia się szczególnie wyraziście. Tych balów, które w owym czasie odgrywały rolę nie tylko towarzyską, ale nierzadko i polityczną.

ODZNACZENIE DLA ORKIESTRY SYMFONICZNEJ POLSKIEGO RADIA.

Komisariat Sekcji Polskiej na światowej Wystawie Paryskiej 1937 został powiadomiony, że uchwała Jury Międzynarodowego przyznano Orkiestrze Symfonicznej Polskiego Radia Dyplom Honorowy za koncerty w dn. 14, 15 i 16 października ub. roku.

Nagrodę indywidualną przyznało również Jury Międzynarodowe kapelmistrzowi Grzegorzowi Fitełbergowi za dyrygowanie Orkiestrą Symfoniczną Polskiego Radia.

6209 461 591 682 701 823 7062 123 47 98 856 914
8135 315 408 525 74 78 9000 533 78 626 913 29.

10112 491 519 879 11240 754 926 12276 439 663
79 978 13332 35 626 70 913 14146 556 831 71 986
15250 556 831 71 986 15250 350 830 51 918 16233
303 467 820 82 970 17087 429 18864 19038 78 291
401 51 603.

20037 197 326 580 691 21609 939 22197 447
23342 24742 829 96 902 25308 26025 185 280 27047
496 581 837 28051 997 29081 210 45 89 608 97
831 30544.

31017 416 638 60 88 790 874 32140 205 335 603
33099 472 606 717 34538 58 79 998 35320 657 986
36020 148 37039 85 147 86 433 733 38128 48 55
759 920 39312 89 97 630.

40550 650 732 41093 692 791 976 47042 128 322
60 908 43115 336 518 44406 569 604 64 45751
46373 603 80 47047 200 457 48707 820 903 49065
400 551.

50097 51061 323 656 711 96 901 52114 675 789
890 5339

60 rodzin rządzi całym światem

Klan krezusów amerykańskich posiada zawrotną sumę—240 miliardów dolarów.—Walka Roosevelta z tą garstką bogaczy

Przed zgórą rokiem, gdy we Francji doszedł do władzy pierwszy rząd frontu ludowego z premierem Blumem na czele, popularnym skrótem, wysunięty na czoło programu nowych ludzi o steru na wy państwową było hasło: „Obalić 200 rodzin”. O owych dwustu rodzinach czytało się nie tylko na łamach prasy francuskiej, ale i światowej, jako o tej niemal mafii, która dzierżyła rzeczywistą władzę w państwie.

Któż to byli ci panowie z dwustu rodzin?... Pamiętamy, że byli to główni akcjonariusze Banku Francji, którzy naszkolili odpowiednio skonstruowanego statutu tego banku majoryzowali rozdrobnioną większość akcjonariuszy francuskiej instytucji emisyjnej i narzucali jej swą politykę finansową, a co zatem idzie, mieli wpływ na politykę nie tylko zewnętrzną ale i wewnętrzną kraju.

Statut banku został przez rząd Bluma zmieniony i dziś władza dwustu rodzin we Francji została poważnie ukróćcona.

Obecnie sytuacja analogiczna zachodzi w Ameryce. Tylko, że tam nie mówi się o dwustu rodzinach, lecz o sześćdziesięciu. Podobnie jak Blum wypowiedział walkę u siebie owym dwustu — tak prezydent Roosevelt walczy z owymi sześćdziesięcioma. Walka to ciężka, o wiele cięższa niż we Francji. Już sam stosunek liczebny sił wroga tu i tam świadczy o tym dobitnie. Łatwiej o rozstrzelanie opinii wśród dwustu przeciwników niż wśród sześćdziesięciu, tym bardziej, że tych sześćdziesięciu posiada w sumie większe kapitały, niż tamtych dwustu.

Majątek narodowy Stanów Zjednoczonych szacowany jest na 360 miliardów dolarów. Zdaniem amerykańskiego ministra spraw wewnętrznych p. Harolda L. Ickesa, sześćdziesiąt rodzin amerykańskich „kontroluje” dwie trzecie majątku narodowego. Zatem władza tego klanu krezusów rozciąga się na 240 miliardów dolarów — suma tak zawrotna, że lepiej o niej nie myśleć...

Powiedzieliśmy że 60 tych rodzin „kontroluje” dwie trzecie majątku narodowego. „Kontrolować” nie znaczy „posiadać”. Nieraz wystarczy bodaj mniejszość akcji pewnego towarzystwa akcyjnego lub trustu, by wywierać dominujący wpływ na bieg ich interesów, zwłaszcza przy odpowiednim regulaminie. Tak się właśnie dzieje w Ameryce.

Fortuna osobista najbogatszych ludzi w Ameryce jest z reguły przeceniana. W obecnej chwili nie ma tam ani jednego człowieka, któryby był miliardernym w dolarach. Największy spadek zarejestrowany w Stanach wynosił 187 milionów dolarów. Pozostawił go magnat naftowy Payne Whitney, zmarły w roku 1927. Większość multimilionerów, ze względów podatkowych, woli już za życia podzielić swój majątek. Tak uczynił John D. Rockefeller, którego majątek, oceniony na około dwa i pół miliarda w najlepszych czasach, po aktach darowizn na cele humanitarne i naukowe, wyniósł w spadku dla syna niecałych 100 milionów dolarów. „Dynastia” Rockefellerów — to multimilionerzy w dolarach niemal wszyscy. Również bracia po zmarłym Johnie pozostawili majątki, sięgające dziesiątków milionów. 21 osób, należących do tej dynastii — to do prawdy najbogatsi ludzie świata.

Nafta — źródło bogactwa Rockefellerów — jest również u podstaw innych wielkich majątków amerykańskich: w Europie mało jest znane nazwisko Harkness, posiadający około 120 milionów dolarów, dalej idą Whitneys, Rogersowie i Bedfordowie i ich liczni spółnicy, współwłaściciele Standart Oil Company, oceniani średnio na około dwa miliardy złotych.

O drugie miejsce w tej tabeli arystokratów dolarowych toczą się w Ameryce spory. Dawniej zajmował je bezsprzecznie Henry Ford. Jednak jego fortuna skurczyła się w złych latach, mimi znanego skapstwa pana z Detroit, który nawet pozwolił swemu młodszemu bratu na ogłoszenie upadłości i nie

udzielił mu pomocy. Najpoważniejszymi konkurentami Forda o drugie miejsce są „dynastie” Mellonów i Du Pontów. Andrew Mellon, który zmarł latem roku ubiegłego, pozostawił swemu rodzinemu miastu Pittsburgh w spadku około pół miliarda złotych, a jego galeria obrazów przedstawia wartość wręcz bezcenną. Du Pontowie — właściciele fabryk broni — oceniani są na półtora miliarda w złotych.

Ekonomista Ferdynand Lundberg, którego książka o 60 rodzinach jest sensacją Ameryki, przyznaje drugie miejsce nie Fordowi, nie Mellonom ani Du Pontom, ale rodzinie Morganów. Ta lokata wydaje się dziwna, bowiem wiadomo jest powszechnie, że John Pierpont Morgan — „John Wspaniały”, — jak go nazywali Amerykanie — pozostawił w spadku, gdy zmarł w roku 1913 jedynie 70 milionów dolarów. Ale Lundberg ocenia Morganów razem i twierdzi, że 15 członków tego rodu posiada majątek wartości 728 milionów dolarów!

Dalej idą, już w znacznym dystansie od Morganów, bankierzy: Bakers z First National Bank, Stillmanowie z National City Banku, dalej Dom Bankowy Kahn,

Leeb i S-ka z panami Schiffem i Otto H. Kahnem na czele, zmarłym przed paru laty wielkim mecenasem Metropolitan Opera w Nowym Yorku. Otto H. Kahn, szacowany w swoim czasie niezwykle wysoko, gdy zmarł — pozostawił „tylko” 50 milionów dolarów.

Wszystkie te rody datują z przed wojny. Jest wśród sześćdziesięciu rodzin zaledwie jeden jedyny dorobkiewicz z lat ostatnich. Człowiek ten jest zupełnie w Europie nieznany. Nazywa się Floyd B. Odum. W roku 1924 założył Odum stosunkowo niewielki bank z kapitałem 40.000 dolarów. Dziś jest multimilionerem i członkiem owej sześćdziesiątki.

Tradycja tych rodzin wymaga, by albo kojarzyli się między sobą, albo też, by wprowadzali do swych żył krew błękitną. Jay Gould poślubił księżniczkę de Castellane, jedną z rodziny Astor — księżniczkę Obolenskiego, panna Leiter, córka Leviego Z. Leitnera z Chicago wyszła za mąż za lorda Curzona i stała się teściową sir Oswalda Mosleya, przywódcy faszystów angielskich. Vanderbiltowie skłigali się z licznymi rodzinami arystokratycznymi Europy, Manville-

wie — z domem Bernadotte, panującym w Szwecji, podobnie jak Barbara Hutton — właścicielka domów towarowych Woolworth. Zdarzają się, oczywiście, i mezalianse: James A. Stillman, poślubił córkę kucharki swych rodziców, Leonard Kip Rhinelander — siostrą swego siołera, w dodatku półczarną, a piękna Ellen Mackay wyszła za mąż — syna Irwinga Berlina. W ogólności wśród sześćdziesięciu rodzin wszyscy są skutykowani, i dzięki temu kapitały, zamiast się rozdrabniać — łączą się często.

Atrakcją w tej dziedzinie jest małżeństwo syna prezydenta Roosevelta z miss Ethel Du Pont. Rodzina panny młodej wydała około dwóch milionów dolarów na akcję anty-rooseveltowską podczas drugich wyborów prezydenckich. Mimo tego mariażu — rodzice się nie przeprosili i wojna starszych trwa dalej.

Po wystąpieniu ministra Ickesa — sam prezydent oświadczył, że położy kres nadużyciom władzy i przywilejom małej garstki bogaczy. I obecnie toczy się nieubłagana walka o prestiż pomiędzy państwem a klanem wielkich panów. Zobaczymy — kto ją wygra. (g).

Wyrok śmierci w Zamość u

za zabójstwo rzekomego konfidenta policji.—Epilog sensacyjnego procesu komunistycznego

Zamość, 25 stycznia.

Przed sądem okręgowym w Zamościu odbyła się dwudniowa rozprawa przeciwko 14-u oskarżonym o działalność komunistyczną na terenie powiatu tomaszowskiego w Lubelszczyźnie oraz

o zabójstwo ś. p. Bojarskiego, rzekomego konfidenta policji.

Przewód sądowy dostarczył niezwykłych dowodów winy zabójstwa oraz działalności wywrotowej oskarżonych.

Sąd w składzie przewodniczącego wiceprezesa Pacewicza oraz wotantów sędziów Matkowskiego i Szorszojanca, w wyniku rozprawy wydał wyrok, skazujący sprawcę zabójstwa Bojarskiego, Michała Piwowara, na karę śmierci przez powieszenie oraz za współudział w morderstwie skazał Hermana Henryka Jarenczaka na 15 lat więzienia, Antoniego Sobusia na 10 lat, Jana Kalatulaka na 8 lat, — wszystkich z pozbawieniem praw obywatelskich dożywotnio.

Dalej sąd skazał: Włodzimierza Mańdziuka na 6 lat, Michała Nazara, Anasztaza Bide, Wasyła Emptkę, Grzegorza Mazdziuka, Aleksego Fedyna i Włodzimierza Przysiębę po 3 lata więzienia, z pozbawieniem praw na lat 10; Sergiusza Szewyryda, Franciszka Kopecia i Wasyła Cika — po 2 lata więzienia z zawieszeniem wykonania kary.

Skrzynki do listów

muszą być w każdej bramie

Zarząd Miejski w Łodzi (Inspekcja Budowlana), przypomina właścicielom nieruchomości, których plany budowy, nadbudowy, zwiększenia, względnie przebudowy, zatwierdzono po dniu 26 czerwca 1937 roku, aby do wiosny 1938 roku, zgodnie z wymogami ustawowymi, urządzili w bramach i sieniach swych domów skrzynki listowe z przegródkami dla lokatorów według wzorów, ustalonych przez Dyрекcję Poczty i Telegrafów.

Na wypadek niezastosowania się do powyższego, Zarząd Miejski (Inspekcja Budowlana) w Łodzi, zmuszony będzie wykonać potrzebne urządzenia kosztem właścicieli.

Falszował obrazy Axentowicza

Masowa produkcja kopii przez niejakiego Zakrzewskiego

Z Warszawy donoszą:

Powszechnie wiadomo o falszowaniu obrazów sławnych malarzy. Falsze rzy jest, zresztą, sporo w różnych krajach. Ostatnio pojawiły się na rynku obrazy Kossaka, Fałata i Axentowicza, tak dobrze podrobione, że tylko wybitni znawcy mogą się poznać na oszustwie.

Jak ustaliło dochodzenie policyjne, fabrykę „Kossaków”, „Fałatów” i „Axentowiczów” założyli trzej byli uczniowie trzech wymienionych mistrzów z niejakim Andrzejem Zakrzew-

skim na czele. Był on uczniem Axentowicza i, jak stwierdzono, sprzedał przeszło 80 kopii znanego obrazu tego malarza p. t. „Dziwaczyna ze świecą”. Wszystkie oczywiście jako oryginały. Na wszystkich obrazach naklejał kartki z pieczęcią Zachęty Sztuk Pięknych, co miało świadczyć, że obraz był wystawiany i stwarzało pozór autentyczności.

Stwierdzono ponadto, że pewna ilość falszowanych obrazów sprzedano jako oryginały za granicę. — Zakrzewskiego zatrzymano.

Za posiadanie t.zw. „paragrafów”

sąd starościński wymierzył karę aresztu i grzywny

Wczoraj przed sądem starościńskim odpowiadało kilka osób za nielegalne posiadanie broni oraz t. zw. „paragrafów” — rurek gazowych, tomów itd. używanych przy napadach na przechodniów.

Józef Leśniewski, zamieszkały przy ul. Wincentego Pola 36, za posiadanie „paragrafu” i napadanie na przechodniów, skazany został na 14 dni aresztu.

Marian Janicki zamieszkały przy ul. Zgierskiej 124 i Roman Łuszczewski, za

mieszkały przy ul. Brzezińskiej 14, którzy atakowali przechodniów na ul. Brzezińskiej i bili ich „paragrafami” skazani zostali — Janicki na 3 tygodnie aresztu, Łuszczewski na 1 miesiąc aresztu.

Jan Zieliński, zam. przy ul. Młynarskiej 59 i Rajnhold Rychter, zamieszkały przy ul. Główniej 64, za nielegalne posiadanie broni palnej ukarani zostali grzywnami po 100 zł. każdy. Nadto broń im skonfiskowano. (i).

SALA FILHARMONII

NARUTOWICZA 20. TEL. 213-84.

Jutro w czwartek, dnia 27 stycznia r.b. o godz. 8.45 wiecz. KONCERT MISTRZOWSKI

Aleksander Uniński

1-szy Laureat Konk. Szopenowskiego w W-wie. W programie Bach-Busoni, Scarlatti, Schumann, Brahms, Debussy, Liszt, Chopin i inni.

Pozostałe już nieliczne bilety do nabycia w kasie Filharmonii.

SALA FILHARMONII

DZIŚ o godz. 8.45 wiecz. JEDYNY WIECZÓR RECYTATORSKI mistrza żywego słowa

Herca Grosbarda

W programie najnowszych, najaktualniejszych, niesłyszanych jeszcze w Łodzi utworów. —

Bilety do nabycia w Kasie Filharmonii.

Świątokradztwo w kościele św. Franciszka z Assyżu

Złodzieje zabrali kilka puszek z ofiarami. — Kradzież w żeńskim gimnazjum kupieckim

Nocy wczorajszej dokonali w Łodzi nieujawnieni dotąd sprawcy świętokradztwa. Złoczyńcy otworzyli wytrychem wrota kościoła parafialnego pod wezwaniem św. Franciszka z Assyżu przy ul. Przyszkole 2, wywiercili otwór w drzwiczkach od tabernaculum w głównym ołtarzu i otworzywszy je w ten sposób — wykradli srebrną puszkę do komunikatów z napisem „Księdzu Kanonikowi Kajetanowi Nasierowskiemu ofiarują parafianie” i ponadto rozbili trzy puszki blaszane z drobnymi ofiarami, w których łącznie znajdowało się około 50 złotych.

Straty kościoła szacowane są na około 500 zł.

Władze poszukują złoczyńców.

Do Państwowego Żeńskiego Gimnazjum Kupieckiego przy ul. Kopernika 41 włamali się złodzieje, splondrowali urządzenie i skradli książeczki czekowe ponad 300 zł. w gotówkę, oraz znaczki Towarzystwa Budowy Szkół Powszechnych na 800 zł.

Policja zarządziła dochodzenie.

Na szosie Łęczycy—Sierpów niezna ni sprawcy skradli w nocy z wozu na szkodę Zdzisława Szulca 80 kg. masła, wartości około 300 zł.

Zarządzone przez policję dochodzenie doprowadziło do ujęcia sprawców kradzieży, którymi okazali się: Jerzy i Antoni Dąbrowicz, obaj zamieszkali w Łodzi, oraz Józef Józwiak i Franciszek Kaźmierczak, mieszkańcy wsi Borki, gm. Leśmierz.

Wszystkich czterech osadzono w areszcie. Skradzione masło odebrano od złodziei. (1)

Ponadto do władz wpłynęło kilka dalszych meldunków o kradzieżach.

Mendel Senderowicz, agent firmy „Singer” odwoził maszynę do szycia do odbiorcy w domu przy ul. Limanowskiego 150. W chwili, gdy Senderowicz zszedł z dorożki, by wezwać do pomocy w przeniesieniu maszyny dozorcę —

jakiś złodziej skradł maszynę, wartości kilkuset złotych.

Policja zarządziła niezwłocznie dochodzenie, które rychło doprowadziło do ujęcia złodzieja. Jest nim Stefan Gadomski, zamieszkały przy ul. Miodowej 3, dobrze policji znany z kradzieży. Gadomski został osadzony w więzieniu.

Napad bandycki w Kutnie

Pies policyjny wykrył ślady sprawców. — Wyrok zapadnie dziś

W ciągu dnia wczorajszego toczyła się w sądzie okręgowym i zakończona zostanie najpóźniej w dniu dzisiejszym rozprawa przeciwko bandzie zbirów, grasujących ostatnio w Kutnie.

18 marca r. ub. mieszkanka Kutna, Mariem Fruchter, gdy po kilkugodzinym pobycie w Łodzi, wróciła wieczorem do domu — stwierdziła, że w mieszkaniu grasowali złodzieje i że wynieśli garderobę, bieliznę i inne rzeczy wartości około 3.000 złotych. Służąca spała w kuchni, odległej od reszty mieszkania i nie słyszała złodziei, którzy dostali się przez ogród i werandę od razu do tylnych pokoi.

Po tygodniu od tej kradzieży, w której dochodzenie początkowo rezultatów nie dawało, dokonany został napad bandycki na mieszkanie Eli Fudałowicza. Do tego ostatniego wtargnęło czterech zamaskowanych bandytów, którzy steryzowali całą rodzinę, pobili do krwi żonę i sześciolatniego chłopca, zabrali w gotówkę 1860 złotych, różne drobne przedmioty wartości około 100 złotych i nawet całą upieczoną świeżo gęś.

Podczas szamotaniny, jeden ze złoczyńców odsłonił na chwilę twarz i Fudałowiczowa przyjrzała mu się dokładnie. — Pozostawiwszy napadniętych skrepowanych sznurami — złoczyńcy zbiegli, porzucając przed domem dwa skrawki palta.

Po jakimś czasie do władz wpłynęło zameldowanie, że obu przestępców w Kutnie dopuścili się złodzieje i rabusie łódzcy: Roman Filanowski, Kazimierz Lewandowski, Zygmunt Urbaniak i Jan Zieliński. Ponadto do odpowiedzialności karnej pociągnięci zostali w związku z tą sprawą: Wincenty Eger i paserka M. Stasiak, oboje z Kutna.

W dochodzeniu odegrał poważną rolę pies policyjny, który, gdy poczuł dwa palta — natychmiast rzucił się na Zielińskiego i Urbaniaka, którzy w paltach tych przyszli na napad.

Rozprawie przewodniczy wiceprezes Olszewski. Oskarża prok. Wąsowski. — Zeznaje 50 świadków.

Wyrok, jak wspominaliśmy, najpóźniej zapadnie w dniu dzisiejszym. (1)

Łcha tragedii przy ul. 11 Listopada 22

Rodziny ofiar żądają odszkodowania od gazowni

za ból moralny oraz za straty materialne, poniesione wskutek śmierci żywicieli

Straszną tragedią przy ul. 11 Listopada 22, gdzie jak donosiliśmy obszernie, otruci gazem zginęli w małym pokoiku na strychu wszyscy członkowie rodziny Goldmanów i służąca Helena Zemla — łącznie dziewięć osób — najpóźniej znajdzie swój epilog przed wydziałem cywilnym sądu okręgowego.

Oto do adw. S. Szajewicza zgłosiło się wczoraj kilku członków rodziny po tragicznie zmarłych Goldmanie i 19-letnim Warteckim z prośbą o podjęcie kroków prawnych przeciwko gazowni miejskiej o wypłatę odszkodowania.

Pretensje te oparte są z punktu widzenia prawa cywilnego na dwóch przesłankach: z jednej strony, w myśl kodeksu zobowiązań, o odszkodowanie za spowodowanie śmierci swych najbliższych mogą występować nie tylko osoby, które były na utrzymaniu zmarłego, ale i jego krewni dalsi, przezeń nieutrzymywani, reklamując odszkodowanie za ból moralny. Ponadto, w myśl przepisów już kodeksu cywilnego, mają oczywiście prawo występować o odszkodowanie nie za stratę jedyne go lub choćby w części żywiciela te wszystkie osoby, które zmarły utrzymywał w całości lub częściowo.

Z pretensjami o odszkodowanie za ból moralny występują w tym wypadku czterej bracia zmarłego Goldmana. O ekwiwalent zaś w postaci alimentów lub jednorazowej odprawy, po stracie żywiciela występuje matka Goldmanowej oraz ojciec Warteckiego i jego rodzeństwo. Zmarła bowiem Goldmanowa utrzymywała częściowo swoją matkę, zaś Wartecki był jakoby wyłącznym żywicielem swego ojca i nieletniego rodzeństwa.

Jasną jest rzeczą, że te pretensje cywilne zależne są w całości od przebiegu dochodzenia, jakie toczy się obecnie przeciwko dwóm pracownikom gazow-

ni, — w międzyczasie zwolnionych z aresztu — a stojącym pod zarzutem zaniechania przy włączeniu gazu w barze na parterze i doprowadzenia przez to gazu aż na czwarte piętro.

Dopóki to dochodzenie nie zostanie zakończone, dopóty pretensje najbliższych po zmarłych nie będą mogły przeobrazić się w powództwo. Gdyby rzecz zakończyła się ustaleniem winy obu tych pracowników — wówczas gazownia byłaby za nich odpowiedzialna i skargi cywilne miałyby odpowiednie poparcie w

procesie karnym.

Dowiadujemy się dalej, że zastępca prawny krewnych po ofiarach tragedii przy ul. 11 Listopada 22 interweniował wczoraj w prokuraturze z prośbą o zdjęcie pieczęci z mieszkania Goldmanów. Dyspozycja tego rodzaju została przez p. prokuratora już wydana. W mieszkaniu na strychu przy ul. 11 Listopada odprowadzone będą modły za dusze wszystkich zmarłych w tym miejscu, a ponadto spadkobiercy zabiorą rzeczy pozostałe po zatrutych. (g)

Wystawa radiowa w Łodzi

zapowiada się bardzo interesująco

W sobotę, dnia 29 b.m. o godz. 18-ej otwarta zostanie w Łodzi w gmachu Państwowej Szkoły Przemysłowo - Technicznej, przy ul. Żeromskiego 115 — wystawa radiowa, organizowana przez Społeczny Komitet Radiofonizacji Kraju. Stoiska wystawy zajmą główną aulę i cztery sale.

Sądząc z liczby zgłoszeń wielkich i mniejszych firm przemysłu radiotechnicznego z terenu całej Polski, tudzież przemysłu pomocniczego lub związanego z produkcją odbiorników — wystawa będzie miała charakter ogólnopolski. Udział w wystawie zapowiedzieli również społeczne organizacje radiowe, m. in. klub radio-nadawców, który w czasie trwania wystawy dnia 2 lutego organizuje ogólnopolskie zawody z nagrodami oraz klub radioamatorów.

Na terenie wystawy urządzone będą stoiska szczególnie atrakcyjne, między innymi świetlica radiofonizowana, domek robotniczy i stoisko referatu przeciwzakołocieniowego rozgłośni łódzkiej. Wreszcie stoisko pod hasłem: „Współ-

praca radia z L.O.P.P.”.

Dział informacyjny i dydaktyczny wystawy wzbogaci liczne plansze i ciekawe tablice ilustracyjne, statystyczne i t.p.

Na terenie wystawy Polskie Radio urządziło własną amplifikatornię i studio dostępne dla publiczności. Ze studia w ciągu dwóch tygodni nadawane będą programy zarówno lokalne, jak i ogólnopolskie.

Inną jeszcze atrakcją dla zwiedzających będzie film z życia radiofonii lub filmy dla dzieci i aktualności P.A.T-a. Obrazy wyświetlane będą w godzinach, w których studio nie będzie czynne.

Niezależnie od tych atrakcji urządzone będzie ruchome studio w wagonie tramwajowym, który udekorowany, jako wielki odbiornik dotrze do Aleksandrowa, Ozorkowa, Konstantynowa, Zgierza, Rudy Pabianickiej, Rzgowa, Łuszy i Pabianic.

Wystawa trwać będzie do dnia 13 lutego b.r. włącznie.

TEATR POLSKI
(Srodmiejska 15).

Dziś, w środę o godz. 6.30 wiecz. i w czwartek o godz. 8-ej wiecz. sztuka Zygmunta Nowakowskiego „Gałązka rozmarynu” w reżyserii Z. Biesiadeckiego.
Passe-partout nieważne.

TEATR KAMERALNY
Cegielniana 17.

Frapująca sztuka T. Rittnera „Głupi Jakub”, w której popisową rolę Szambelana kreuje Kazimierz Junosza-Stępiński, dana będzie dziś, w środę i codziennie o godz. 8.30 wiecz.

TEATR POPULARNY
Ogrodowa 18.

Dziś i codziennie o godz. 8.15 wiecz. komedia Fodora „Kolysanka”.

KONCERT ŁÓDZIANKI W SALZBURGU.
Pianistka łódzka p. Halina Neuman-Schul-singerowa, przebywająca stale zagranicą — z okazji rocznicy urodzin Mozarta — grać będzie w środę, 26-go b. m., o godz. 19.30 w Salzburgu, w sali „Mozarteum” koncert Mozarta A-dur, pod batutą prof. Paumgartnera.
Koncert ten transmitowany będzie przez wszystkie rozgłośnie austriackie.

PROGRAM ROZGŁOSNI ŁÓDZKIEJ
POLSKIEGO RADIA.

ŚRODA, dnia 26-go stycznia 1938 r.

6.15—6.20: Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”.
6.20—6.40: Gminastyka. 6.40—7.00: Muzyka (pł.).
7.00—7.15: Dziennik poranny. 7.15—8.00: Muzyka (płty). 8.00—8.10: Audycja dla szkół. 8.10—8.20: Transmisja z Dyrekcji Loterii Państwowej. Ciekawie głównej wygranej — Jednego miliona. 8.20—11.15: Przerwa. 11.15—11.40: Audycja dla szkół: a) „Daj przepisac” — pogadanka dla dzieci młodszych w oprac. Zofii Charszewskiej; b) Krakowiaki (pł.). 11.40—11.57: Muzyka (pł.). 11.57—12.03: Sygnał czasu z Warszawy. Hejnał z Krakowa. 12.03—13.00: Audycja południowa. 13.00—14.00: Przerwa. 14.00—15.00: Melodie z filmów dźwiękowych (płty). 15.00—15.10: Literatura przez mikrofon dla wszystkich Fragment z „Lalki” Bolesława Prusa. 15.10—15.27: Gra orkiestra Montovani (płty). 15.27—15.30: Łódzkie wiadomości giełdowe. 15.30—15.45: Wiadomości gospodarcze. 15.45—16.00: Chwilka pytań, audycja dla dzieci starszych, w oprac. Wacława Frenkla. 16.00—16.15: „Skrzynka językowa” — prof. Witold Doroszewski. 16.15—16.50: Orkiestra Poczтового Przysposobienia Wojskowego pod dyr. Franciszka Nierychły (z Krakowa). 16.50—17.00: Pogadanka aktualna. 17.00—17.15: „Najmniejsze okręty floty wojennej”, odczyt wgl. kpt. Olgierd Zukowski. 17.15—17.50: HISTORIA TANCA — BALE DWORSKIE W XVIII WIEKU — audycja w oprac. Aleksandra Głowackiego. 17.50—18.00: Renty i dożywocie — pogadanka — wygłosi Henryk Olszewski (z Poznania). 18.00—18.10: Wiadomości sportowe. 18.10—18.15: Wiadomości sportowe lokalne. 18.15—18.40: Piosenki (płty). 18.40—18.55: Pogadanka społeczna p. t. „Świadczymy dla członków rodzin na podstawie ubezpieczenia emerytalnego robotników” — dialog — Roman Bliźniewski i Zygmunt Warczonkowski. 18.55—19.00: Odczytanie programu. 19.00—19.20: „Chiński mur” Marceliny Grabowskiej — recytacje prozy. 19.20—19.35: Pieśni w wykonaniu Władysława Zelazowskiego. 19.35—19.50: „Początki neotomizmu w Polsce” — odczyt wygłosi ks. dr. Kazimierz Kowalski (z Poznania). 19.50—20.00: Pogadanka aktualna. 20.00—20.30: Muzyka baletowa (płty). 20.30—20.45: „I znów się kreści” — felieton popularny wygł. red. Stanisław Sapociński. 20.45—20.55: Dziennik wieczorny. 20.55—21.00: Pogadanka aktualna. 21.00—21.40: Koncert chopinowski w wyk. Józefa Małcurzyńskiego — fortepian. 21.40—22.00: Piękno mowy polskiej i kwadrans poezji w oprac. Franciszka Iseleckiego. 22.00—22.50: Muzyka taneczna w wyk. Małej Orkiestry P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego z udział. Julii Zabińskiej (refreny). 22.50—23.00: Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, przegląd prasy i komunikat meteorologiczny. 23.00—23.30: Muzyka taneczna i piosenki (płty).

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

19.25 WIEDEN: Koncert Mozartowski.
19.30 BRATISLAWA: „Flet czarodziejski” — opera Mozarta (tr. z Teatru).
20.55 PRAGA: Koncert symfoniczny.
21.00 RYM: Koncert symfoniczny.
21.15 MEDIOLAN: „Il campello” — opera Wolf-Ferrari (tr. z Teatru).
21.15 DROITWICH: Koncert symfoniczny pod dyr. Sergiusza Prokofiewa.
22.15 M. OSTRAWA: „Natalka Poltawka” — ukraińska opera ludowa Kotliarewskiego.

„W. I. Z. O.”

Dziś, w środę, dn. 26-go b. m., o godz. 9-ej wiecz. punktualnie, w lokalu własnym (Piotrkowska 86) odbędzie się wieczór ku czci Ch. N. Bialika. Referat o Bialiku wygłosi p. M. Lusternik. Udział w wieczorze biorą: p. Grabowski oraz członkowie chóru „Sżir” pod kierownictwem p. prof. Feiwiszysa. Wstęp wolny dla członków i wprowadzonych gości.

W piątek, dnia 28-go b. m., odbędzie się zebranie towarzyskie członków.

Echa memoriału o Berezie

7 osób skazano po 6 miesięcy aresztu

W sierpniu roku 1936 wpłynął do ministerstwa sprawiedliwości memoriał, podpisany przez kilku łodźian, w którym domagali się oni zniesienia miejsca odosobnienia w Berezie Kartuskiej.

Ponieważ autorzy memoriału użyli zwrotów niedopuszczalnych w stosunku do władz, wytoczono przeciwko nim dochodzenie, w wyniku którego 9-ciu podpisanych stało przed sądem grodzkim.

Rozprawie przewodniczył sędzia Bałicki.

Na podstawie orzeczenia biegłego grafologa, iż podpisy położone zostały ręką oskarżonych — siedmiu podsądnych zostało skazanych na karę półrocznego aresztu z zawieszeniem, a 2-ch sąd uniewinnił. (1)

Z sądownictwa

P. Feliks Jabłoński, sędzia Sądu Okr. w Łodzi, pełniący obowiązki w V Wydziale Karnym (Odwoławczym), postanowieniem Ministra Sprawiedliwości, przeniesiony został na własną prośbę, na równorzędne stanowisko do Sądu Okręgowego w Warszawie.

P. sędzia Jabłoński kończy swoje czynności w Sądzie Okręgowym w Łodzi w dniu 25 lutego r. b.

Pp. Antoni Rembowski i Lucjan Pałędzki, egzaminowani apl. sąd. w okręgu Sądu Apelacyjnego w Poznaniu, postanowieniem Ministra Sprawiedliwości z dn. 22 grudnia 1937 r. mianowani zostali asesorami sądowymi w okręgu Sądu Apelacyjnego w Warszawie, z przydziałem do Łódzkiego Okręgu Sądowego. **PP. Rembowski i Pałędzki** pełnił czynności sędziowskie w Sądzie Grodzkim w Łodzi.

P. inż. Kazimierz Skokowski (Piotrkowska 77 — Łódzkie Koleje Dojazdowe), ustanowiony został biegłym sądowym przy Sądzie Okręgowym w Łodzi z zakresu elektrotechniki i mechaniki.

Rewizja w cukierni

M. Dzigańskiego przy Pl. Kościelnym 2

Onegdaj wieczorem w cukierni M. Dzigańskiego przy Placu Kościelnym 2 dokonana została przez brygadę ochrony skarbowej rewizja obecnych. Przybyli funkcjonariusze przeszukali kieszenie zatrzymanych i dokonali jak najdokładniejszego przeglądu wszystkich kartek, zapisków, rachunków i notesów.

Na podstawie znalezionej materiału władze przeprowadziły dochodzenie i ewentualnie pociągną do odpowiedzialności karno-skarbowej te osoby, przeciwko którym świadczą będą znalezione przy nich dokumenty. (1)

Krwawa bójka w fabryce

Wczoraj, o godzinie 8 rano — jak już donosił „Express Wieczorny” — doszło do krwawego zajścia w farbiarni firmy „Brzezinka” przy ul. Brzezińskiej 50.

Miedzy 35-letnim Henrykiem Justymajtsem i 43-letnim Michałem Aleksandrakiem doszło do ostrej sprzeczki, w toku której Justymajts schwycił łom żelazny i niespodziewającego się takiego napadcu Aleksandraka uderzył ze wszystkich sił w głowę.

Nieszcześliwy padł na podłogę sali fabrycznej, zalewając się krwią i tracąc przytomność.

Robotnicy obezwładnili napastnika i powiadomili policję i pogotowie.

Lekarz orzekł stan ciężki i skierował go do szpitala. Sprawca został zatrzymany. (1)

Skarga mieszkańców

ulicy im. ks. Brzóska

Zgłosiła się wczoraj do redakcji delegacja mieszkańców ulicy ks. Brzóska, skarżąc się na stan jezdni na tej ulicy. Nie jest ona zupełnie zabrukowana, na całej jej długości od ul. Limanowskiego znajdują się wielkie bajora błotne, w których brodzi ludność po kostki. Ponieważ ulica ks. Brzóska jest bardzo gęsto zaludniona, wskazane jest istotnie, by w roku bieżącym objęta była ona planem zabrukowania. (2)

Powołania do życia izb pracy

domagają się związki zawodowe. — Instrukcje dla monterów gazowni. — Zatargi i strajki w Łodzi

Wczoraj odbyła się w gazowni miejskiej konferencja przedstawicieli pracowników z dyr. Gundlachem w sprawie zmiany warunków pracy monterów. Przedstawiciele związku podkreślili, iż praca monterów jest bardzo odpowiedzialna, że wskutek niedbałego wykonywania jakiejś pracy mogą wynikać tragiczne wypadki i z tego względu konieczne jest, aby monterzy nie mieli ograniczonego czasu wykonywania robót oraz by otrzymali pomocników dla dokładniejszej kontroli rurociągu domowego.

Dyr. Gundlach oświadczył, że zgadza się na przydzielenie monterom pomocników, co się zaś dotyczy ograniczenia czasu wykonywania pracy — jest to tylko przepis ogólny, do którego pracownik, w razie powierzenia mu większej roboty, nie musi się stosować. By wyjaśnić tę ważną sprawę, a równocześnie uchronić pracowników przed karami ze strony ich bezpośrednich zwierzchników, w najbliższych dniach

odbędzie się specjalna odprawa dla wszystkich pracowników gazowni miejskiej.

Jak się dowiadujemy, organizacje zawodowe pracowników umysłowych i fizycznych na terenie Łodzi postanowiły podjąć ponownie akcję o przyspieszenie decyzji w sprawie powołania do życia izb pracy. Projekt izb pracy od dwóch lat znajduje się w ministerstwie opieki społecznej, chodzi więc o to, by w krótkim czasie rozpatrzone zostały wszystkie uwagi i poprawki, zgłoszone do tego projektu przez związki zawodowe.

Przed sądem grodzkim w Łodzi edypował wczoraj wiceprezes związku przedziału zgrzebnych Adolf Spidel, który na jednej z konferencji w inspekcji pracy obraził inspektora inż. Kakowskiego. Rozprawa została odroczone.

Delegaci fabryczni związku włók.

Najnowsza i największa rewelacja ekranu! GWIAZDA GWIAZD, uroczą Szwedka „druga Greto Garbo”

ZARAH LEANDER

w niezwykle atrakcyjnym przeboju pt.:

„PREMIERA”

Wystawa, jakiej nie było!!

Treść, jakiej nie było!

Wkrótce w Kinie

„PALACE”

wieści SPORTOWE

Paragraf aryjski

w Amatorskim Klubie Sportowym

W Chorzowie odbyło się walne zebranie Amatorskiego Klubu Sportowego.

Ustępujący zarząd zgłosił poprawkę statutową, że Żyd nie może być członkiem klubu. Wniosek o wprowadzenie paragrafu aryjskiego przeszedł jednogłośnie.

Odwołanie meczu

Geyer—Fort Bema

Zapowiedziany na nadchodzącą niedzielę mecz bokserki Geyer — Fort Bema został odwołany, bowiem klub warszawski zawiadomił łodźian, że Kołczyński uległ ubiegłej niedzieli na meczu Łódź — Warszawa poważnej kontuzji i nie będzie mógł walczyć.

Ponieważ pojedynek Kołczyński — Ostrowski miał być jedyną atrakcją meczu, kierownictwo sekcji pięściarskiej Geyera odwołało spotkanie.

Pięściarze Geyera wyjadą natomiast do Ostrowca kieleckiego, gdzie zmierzą się z tamtejszym KSZO.

Szermierze ŁKS-u

znów pokonani

W dniu onegdajszym rozegrany został ostatni mecz szermierczy o drużynowe mistrzostwo Łodzi między KS Elektrownia a ŁKS-em.

Faworyt spotkania ŁKS poniósł nieoczekiwaną porażkę w stosunku 14:18. ŁKS wygrał w spadzie 9:7, a w szabli uległ przeciwnikowi 5:11.

Ponieważ WKS i KS Tramwajarzy mają po 12 pkt. kwestia zdobycia tytułu mistrza okręgu nie została jeszcze wyjaśniona. Komisja szermiercza zadecyduje czy dojdzie między tymi zespołami do decydującej rozgrywki, czy też mistrzostwo zdobędzie drużyna, mogąca się w tym legitymować większą ilością trafień.

Jutro mecz bokserki

Geyer—IKP.

W sali Geyera odbędzie się w dniu jutrzejszym towarzyski mecz bokserki między kombinowanym zespołami Geyera i IKP.

W meczu tym wystąpią po kilkuletniej przerwie byli reprezentanci Łodzi Leszczyński. Początek spotkania o godz. 20-ej.

Polska zwycięża Niemcy

na mistrzostwach ping-pongowych świata

Londyn, 25 stycznia.

W rozgrywkach o mistrzostwo świata w tenisie stołowym, odbywających się w Londynie, Polska poniosła dotkliwą porażkę, przegrywając z Austrią 0:5.

Polacy zaprezentowali się bardzo słabo. Żaden z naszych zawodników nie wygrał swego meczu, nawet Erlich nie umiał pokonać swych doskonałych przeciwników, mistrza świata Bergmana i Liebstera.

Pozatem pierwszego dnia Polska odniosła dwa zwycięstwa, bijąc Łotwę o ciężkiej walce 5:4 i Irlandię w wysokim stosunku 5:1.

We wtorek w dalszych rozgrywkach o mistrzostwo świata w tenisie stołowym, Polska rozegrała mecz z Niemcami, bijąc je po ciężkiej walce 5:3. Trzy mecze wygrał Erlich, a dwa Schiff. Obie drużyny walczyły niesłychanie zaciekłe i do ostatniej chwili wynik meczu był pod znakiem zapytania.

W drugim spotkaniu Polska przegrała z drużynowym mistrzem świata Stanami Zjednoczonymi 2:5. Amerykanie górowali znacznie i jedynie Erlich zdołał rozstrzygnąć dwa spotkania na korzyść Polski. Wszyscy inni nasi zawodnicy przegrali swoje walki.

Cale społeczeństwo musi się zjednoczyć w akcji pomocy zimowej

niarzy „Praca” na walnym zebraniu poruszyli sprawę zatrudniania robotników w godzinach nadliczbowych, miast przyjęcia drugiej zmiany. Postanowiono przeciwstawić się temu, wskazując, że w ten sposób uniemożliwia się likwidację bezrobocia.

Jutro odbędzie się walne zebranie robotników budowlanych, na którym omówiona będzie sprawa podjęcia akcji o nową umowę zbiorową na nadchodzący sezon.

Strajk okupacyjny w zakładach przemysłowych Haeblera trwa w dalszym ciągu. Na konferencji wczorajszej przedstawiciel dyrekcji oświadczył, że nie zmieni swojej decyzji oraz nie będzie pertraktować z robotnikami, dopóki ci nie przerwą okupacji fabryki.

31 b. m. wygasa umowa zbiorowa w przedsiębiorstwach przewozowych. Ponieważ pertraktacje o nową umowę nie dały dotąd rezultatów, związek zawodowy woźniców powziął uchwałę proklamowania strajku z dniem 31 b. m.

Referat karny inspekcji pracy ukarał grzywnami w kwocie 50—250 zł. siedemnastu właścicieli przedsiębiorstw transportowo - ekspedycyjnych za niestosowanie się do ustawy o 8-godzinnym dniu pracy. (1)

Z żałobnej karty

Ś. p.

Stanisław Pallesster

Odszedł na wieki cichy, szlachetny bohater wolności, nieustraszonego żołnierza Komendanta ś. p. Stanisław Pallesster. Któż w Łodzi w obłędzie byłych wojskowych nie znał tej charakterystycznej postaci, tej pełnej wyrazu twarzy, upiękzonej sumlastym wąsem. Znał go wszyscy i kochał.

Pallesster przybył do Łodzi zaraz po demobilizacji w roku 1921, przyszedł jako stary żołnierz Józefa Piłsudskiego, legionista I Brygady, „za pan brat” żyjący z największymi dygnitarzami państwowymi. W Łodzi wciągnął się od razu w pracę dookoła organizacji byłych wojskowych, zwłaszcza czynny był na terenie Związku Legionistów i Związku Inwalidów Wojennych R. P. W obu tych organizacjach posiadał szereg odpowiedzialnych stanowisk. W pracy cechowała go zawsze szczerość i bezgraniczne oddanie ideologii Komendanta Piłsudskiego.

Rodem z Małopolski, na obcym terenie borykał się z przeciwnościami losu, nie upadał jednak na duchu, zawsze, mimo słodkiego kryzyka pełen energii i zapału.

Odszedł w wieku lat 68. Staraniem licznych grona przyjaciół i kolegów z Zarządu Miejskiego, gdzie pracował, pochowany został na cmentarzu chojeńskim.

Niech Mu ziemia lekka będzie!

Jan W—ski.

Fikcyjny dzierżawca

skazany na 1 rok więzienia

Donosiliśmy wczoraj o rozprawie przeciwko Nachmanowi Kuperwasserowi oskarżonemu o to, że figurował jako fikcyjny dzierżawca części tkalni Arnolda Stillera, umożliwiając mu w ten sposób nadużycia podatkowe.

Rozprawie przewodniczył sędzia Bork. Bronił adw. Sieradzki.

Sąd ogłosił wczoraj wyrok, skazując Kuperwassera na rok więzienia. Ponieważ czyn przestępny datuje się z roku 1933, sąd zastosował wobec skazanego dobrodziejstwo amnestii i połowę kary mu darował, a drugą połowę — zawiesił. (1)

Z LEGIONU IM. PIŁK. BERKA JOSELEWICZA.

W czwartek, 27-go stycznia b. r. w nowym lokalu własnym przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 61, praca oficyna. II wejście, o godz. 20.30 odbędzie się doroczne walne zgromadzenie członków.

P.p. członkowie proszeni są o punktualne przybycie na zgromadzenie.

Surowce

Sprawa surowcowa, do której tak wielką wagę tyle krajów m. in. również i Polska przywiązuje — posuwa się dalej w procedurze ligowej. Na węższe ostatniego zgrupowania Ligi — jej komitet ekonomiczny opracował szczegółowe wytyczne co do sposobu zrealizowania zaleceń Komitetu Surowców.

Wytyczne te, już opracowane i opublikowane, są w zasadniczych punktach następujące:

1) Surowce nie powinny być przedmiotem jakichkolwiek zakazów czy ograniczeń wywozowych, chyba iż takie zakazy wzgl. ograniczenia wypływać będą z ustalonego przez kraje produkujące i konsumujące planu międzynarodowego.

Ta wytyczna zmierza w sposób widoczny do zwalczania wywozowych „waloryzacji” surowcowych. A więc zarówno waloryzacji jednostronnych, stosowanych zwłaszcza przez kraje monopolizujące w całości lub części jakiś surowiec (przykład klasyczny: kawa brazylijska), jak i waloryzacji umownych między krajami wytwarzającymi w odróżnieniu natomiast od ew. waloryzacji umownej, opartej na układach producentów i spóżywców, jak np. układu londyńskiego o regulowaniu produkcji i zbytu cukru z r. 1937.

2) Surowce nie mogą być przedmiotem poboru jakichkolwiek opłat wywozowych poza, jednolitymi dla wszystkich krajów przeznaczenia, opłatami o charakterze ściśle fiskalnym, bądź opłatami pobieranymi na cele poprawy produkcji czy zbytu surowców.

Cel tej wytycznej jest ten sam co i poprzedniej: zmierza ona nadto do uniknięcia dyskryminacji poszczególnych krajów odbierających. — Widoczne jest jednak odrazu, że opłata quasi - fiskalna może mieć w gruncie rzeczy albo zarazem charakter prohibicyjny.

3) Cudzoziemcy winni być zrównani z obywatelami własnymi w zakresie wydobycia („developing”) bogactw naturalnych, a to zarówno w krajach zwierzchniczych jak i w obszarach kolonialnych.

4) Należy umożliwić istnienie międzynarodowej reprezentacji interesów spóżywców oraz jej działanie w sposób zapewniający wystarczającą podaż surowców, stałość ich cen oraz ich niewyśrubowany poziom.

Wytyczne Komitetu Ekonomicznego Ligi — jak łatwo się z przytoczonego przez nas można przekonać — idą po zasadniczej linii, zaleconej przez Komitet Surowcowy, to znaczy po linii separacji problemu dostępu do surowców i problemu kolonialnego. Przypominamy, że Komitet Surowcowy zajął stanowisko zasadniczo negatywne wobec zagadnienia kolonialnego jako takiego, twierdząc, że ma ono „podszewkę” ściśle polityczną, że kolonie już istniejące i te, które mogą być udostępnione są w gruncie rzeczy ubogie w surowce, że najważniejsze surowce dobrane są w krajach zwierzchniczych czy na polu zwierzchniczych, a więc nie wchodzących w grę jako obiekt podziału kolonialnego, że więc należy — rozważając kwestię udostępnienia surowców krajom nieprodukującym ich — abstrahować zupełnie od zagadnienia tego czy innego podziału terytoriów kolonialnych.

Dla tego stanowiska zasadniczego nader charakterystyczna jest trzecia teza Komitetu Ekonomicznego. Domagając się bowiem równouprawnienia w zakresie dobowania bogactw przyrodnych także w metropoliach i w ogóle w krajach suwerennych — akcentuje tym samym bardzo zgrabnie, iż realne rozwiązanie kwestii dostępu do surowców jest niezależne do sprawy kolonii i że wymaga właśnie szerszego podejścia.

Nie może ulegać żadnej wątpliwości, że te wytyczne nie zadowolą państw,

Eksport włókienniczy wzrasta

Wywóz tekstyliów w r.ub. zbliżył się do cyfry wywozu z lat dobrej koniunktury

Świeżo opublikowane zostały ostateczne dane cyfrowe dotyczące eksportu włókienniczego za cały rok ub. Ostatni miesiąc roku ub. wypadł w eksporcie włókienniczym lepiej niż listopad, jednakże poniżej poziomu, osiągniętego w grudniu 36 r. Bilans eksportowy włókiennictwa za rok ub. zamyka się pokazną kwotą 77 miln. zł. (wobec 61,3 miln. zł. w roku 36) zbliżając się do cyfry wywozu włókienniczego w latach dobrej koniunktury. Wyniki przemysłu włókienniczego osiągnięte w roku ub. na odcinku wywozowym ocenić należy jako niewątpliwie sukces włókiennictwa, osiągnięty w wyniku wieloletniej wytrwałości, systematycznej pracy nad zdobyciem nowych, nieraz bardzo zaległych i trudnych do opracowania rynków wywozowych.

W związku z zakończeniem sezonu zimowego i jednocześnie przygotowaniami do nowego sezonu eksportowego we włókiennictwie, przemysł podjął ostatnio szereg kroków, zmierzających do utrwalenia sukcesów osiągniętych na terenie eksportowym w roku ub.

Obecne prace przemysłu włókienniczego w dziedzinie eksportowej noszą z jednej strony charakter organizacyjny, z drugiej zaś idą po linii coraz lepszego

opracowania poważniejszych rynków odbiorczych, które w latach ostatnich stały się poważnymi odbiorcami naszych wyrobów.

O ile chodzi o prace natury organizacyjnej, to na pierwszym miejscu wymienić należy wysiłki, zmierzające do przeprowadzenia pewnych zmian w dotychczasowej organizacji wywozu odcieży na terenie zagranicznym.

Na terenie poważniejszych rynków odbiorczych czynione były dalsze wysiłki zmierzające do powiększenia zbytu naszych wyrobów. I tak ostatnio bawił w Marokku przedstawiciel przemysłu łódzkiego który zabrał ze sobą bardzo obfitą kolekcję towarów włókienniczych. Przedstawiciel Łodzi w czasie swego pobytu w Marokku zawarł pewną ilość próbnych transakcji na eksport filcu (na burnusy) i tkaniny bawełniane oraz konfekcję odzieżową (tanie komplety robocze). Transakcje te świadczą niewątpliwie o istniejących w tej dziedzinie pewnych możliwościach.

O ile chodzi o obecne zamówienia eksportowe w zakresie konfekcji i tkanin bawełnianych styczeń wypadł stosunkowo słabo. Rozmiary zamówień

otrzymanych w tym miesiącu były minimalne, znacznie niższe niż roku ub. o tej porze. Złazszcza zupełnie nie dopisali importerzy egipscy, którzy w roku ub. w styczniu dokonali z Łodzią bardzo poważnych transakcji.

Dużo lepiej kształtowała się natomiast sytuacja w dziale półfabrykatów, a mianowicie przedży czesankowej. Już w grudniu eksport przedży czesankowej wykazał znaczny wzrost. Złazszcza znaczne ilości przedży czesankowej wywieziono w grudniu do Turcji, która dzięki temu zajęła w tym miesiącu pierwsze miejsce z pośród krajów odbiorczych. Przypuszczalnie eksport przedży wełnianej do tego kraju jak również i na inne rynki odbiorcze w ciągu stycznia wykaże również znaczne nasilenie. (w.).

Wydatki na pomoc zimową potrącone z opodatkowanego dochodu

Jak wiadomo, w latach 1931 i 1933 Ministerstwo Skarbu wydało okólniki, polecające podległym mu władzom, aby przy ustalaniu dochodu podatkowego osób prawnych potrącały z podstaw wymiaru podatku dochodowego — wszelkiego rodzaju wydatki i świadczenia, poniesione przez te osoby na cele walki z bezrobociem, względnie na cele pomocy bezrobotnym.

O ile chodzi o pozostałych płatników podatku dochodowego, prowadzących księgi handlowe, Ministerstwo Skarbu upoważniło izby skarbowe do umarzania im podatku, przypadającego od świadczeń na rzecz zwalczania bezrobocia.

Wobec licznych wątpliwości, nasuwających się w praktyce, czy ofiary na akcję pomocy zimowej można podciągać pod postanowienia powyższych okólników — Ministerstwo Skarbu wyjaśniło, że okólniki powyższe nie zostały dotychczas uchylone, a więc nadal obowiązują i postanowienia ich stosują się również do akcji pomocy zimowej.

Rewizja stawek ubezpieczenia wypadkowego

Na terenie związku izb przemysłowo-handlowych prowadzone są obecnie systematyczne prace nad ustaleniem stanowiska samorządu gospodarczego wobec, nadesłanego do zaopiniowania projektu zmiany taryfy składek za ubezpieczenie wypadkowe.

Prace te prowadzone są przez związek izb w jedenastu podkomisjach branżowych, a mianowicie: górniczo-hutniczej, przemysłowo-miejskiej, chemicznej, mineralnej i budowlanej, włókienniczej i konfekcyjnej, papierniczej i graficznej, garbarskiej, drzewnego, spożywczego, przedsiębiorstw użyteczności publicznej oraz handlu i usług.

Zadaniem badań podkomisji jest między innymi stwierdzenie, czy oznaczenie w projekcie kategorii i klasy niebezpieczeństwa dla poszczególnych rodzajów przedsiębiorstw jest właściwe.

Rozrachunki w obrocie z Turcją

Ukazało się rozporządzenie ministra przemysłu i handlu, dotyczące czynności rozrachunkowych, związanych z obrotem towarowym polsko-tureckim.

Instytucje, które spełniły dotychczas czynności rozrachunkowe związane z obrotem towarowym polsko-tureckim, mogą je pełnić do dnia 31-go stycznia r. b. włącznie. Po tym terminie wymienione czynności wykonywać będzie Polski Instytut Rozrachunkowy.

Całe społeczeństwo musi się zjednoczyć w akcji pomocy zimowej

Dr. A. Z.

Nowe stawki podatku obrotowego

według rządowego projektu reformy świadectw przemysłowych

Rada Ministrów uchwaliła ostatecznie projekt reformy podatku przemysłowego, która — jak wiadomo — w projektowanej formie wywołała dużo zastrzeżeń ze strony świata gospodarczego.

Podawaliśmy już na tym miejscu, iż reforma polegająca miałaby na skasowaniu obecnych świadectw przemysłowych i wprowadzeniu na ich miejsce kart rejestracyjnych, których wykupywanie obowiązywałoby wszystkie przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe oraz wolne zawody. Wpływy z kart szłyby na rzecz samorządu terytorialnego i gospodarczego oraz szkolnictwa zawodowego, wzamian za dotychczasowe wpływy na te cele z dodatków do świadectw przemysłowych.

Druga część reformy polegałaby na zmianie dotychczasowych stawek podatku obrotowego w takim stopniu, by pokryły one ubytek wpływów skarbowych wskutek skasowania świadectw przemysłowych.

Przeciętne stawki podatkowe podwyższone byłyby o 0.1 proc., ponadto zaś cofnięta zostałaby zniżka stawek o 0.1 proc., która miała automatycznie wejść w życie od roku przyszłego. W praktyce zatem stawki podwyższone zostałyby o 0.2 proc. i według projektu dla poszczególnych płatników wynosiłyby:

- 1) 1.3 proc. od obrotów, udowodnionych prawidłowo prowadzonymi księgami handlowymi, a osiągniętych:
 - a) ze sprzedaży lub wymiany nabytych w tym celu i nie przerobionych towarów, z wyjątkiem sprzedaży w aptekach;
 - b) z wykonywania przedsiębiorstw

nie posiadających kolonii, t. zw. „haves not”. Państwa te kładą akcent na suwerenność nad obszarem, ponieważ tylko suwerenność zapewnić może realizowanie praw eksploatacji. Pogląd ten dyktowany poczęści niespornie politycznymi względami prestiżu mocarstwowe go — jest jednak gospodarczo słuszny pod kątem widzenia bilansu płatniczego; bilans płatniczy bowiem własnego kraju w odniesieniu do obszarów odgródzonych suwerennością polityczno-ekonomiczną, reguluje możliwość korzystania z ich dóbr. Prostu mówiąc — cóż

z „dostępu” do surowców, kiedy nie ma czym płacić? Z drugiej jednak strony, — ten sam problem występuje przecież również nie tylko w odniesieniu do bogactw krajów kolonialnych ale także i nie-kolonialnych. Niepodobna zapewnić prawidłowego obiegu dóbr — zarówno surowców jak i fabrykatów — w świecie bez zapewnienia prawidłowego działania mechanizmu pieniężno-kredytowego. Tu leży „punkt słony” całej sprawy.

Giełda pieniężna

Warszawa, 25 stycznia.

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była słabsza przy obrotach niewielkich. Notowano: Amsterdam 293.95, Bruksela 89.17, Hel-singfors 11.66, Kopenhaga 117.75, Londyn 26.37, Mediolan 27.73, Nowy Jork 5.27.50, Nowy Jork-kabel 5.27.63, Oslo 132.45, Paryż 17.50, Praga—18.52, Sztokholm 135.95, Zurych 122. Bank Pol-ski płać za dolary amerykańskie 5.25, kanadyj-skie 5.24.50, floreny holenderskie 292.95, franki francuskie 17.25, franki szwajcarskie 121.50, bel-gi belgijskie 88.92, funty angielskie 26.28, pale-tyńskie 25.95, guldeny gdańskie 99.80, korony czeskie 16.90, duńskie 117.20, norweskie 131.80, szwedzkie 135.30, liry włoskie 21, szylingi austr-98.20, marki fińskie 11.25, marki niemieckie 108, niemieckie srebrne 115.

AKCJE. Na rynku akcyjnym tendencja była niejednolita, przy większych obrotach Bankiem Polskim. Notowano: Bank Polski 115.50, Cukier 37, Węgiel 31.75—32.50, Lilpopy 65, Starachowi-ce 38.75—39.50, Żyrardów 67.70.

PAPIERY PROCENTOWE. Dla papierów pro-centowych tendencja nieco słabsza przy więk-szych obrotach 4 i pół proc. pożyczka wewnętr-za 5 proc. poz. konwersyjna. Notowano: 3 proc. inwest. I em. 82, seria 91—90.50, II-ga em. 82.50, seria 92, 4 proc. konsolid 68, drobne 67—67.25, 5 proc. konwers 68.75, 5 proc. kolejowa 66—65.75, 4 i pół proc. wewn. 65.50 8 proc. oblig. bud. B.G.K. I em. 93, 4 i pół proc. ziemskie 63, 4 i pół proc. poznańskie seria „K” 64.50, 5 proc. Warszawa z 1933 r. 69.63 — 70.25—70, 5 proc. m. Łódź z 1933 r. 64.75, 6 proc. oblig. m. Łódź 67.50.

W obrotach pozagiełdowych: 4 proc. dolaro-wa 42, 3 proc. państwowa renta ziemiska 64.50, Cegielski 31, Modrzejów 15, Rudzki 12.

GIEŁDA ŁÓDZKA.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Ło-dzi notowano: dolarówka 42.25—42.00, poz. in-westycyjna I-sza emisja 82.75—82.50, poz. in-vestycyjna II-ga em. 83.50—83.25, poz. konsolida-cyjna grube 68.25—68.00, poz. konsolidacyjna drobne 67.50—67.25, poz. wewnętrzna 65.80—65.60, poz. konwersyjna 68.50—68.25, Bank Pol-ski 117.50—117.00. Tendencja niejednolita.

ŁÓDZKA GIEŁDA ZBOŻOWA.

Na wczorajszym zebraniu łódzkiej giełdy zbo-żowo-towarowej notowano: rzepak 57.50—58.50, gryka 19.75—20.25, makuch rzepakowy 19.00—20.50, mak niebieski 82.50—84.50, siemie lniane 48.50—49.50. Reszta notowań bez zmiany.

NOTOWANIA BAWELNY

z dnia 24-go stycznia 1938 roku.
NOWY JORK: Loco 8.60, luty 8.48, marzec 8.50, kwiecień 8.52, maj 8.55—56, czerwiec 8.58, lipiec 8.61, sierpień 8.65, wrzesień 8.69, październik 8.73, listopad 8.75, grudzień 8.77.

NEW ORLEAN: Loco 8.72, marzec 8.62, maj 8.69, lipiec 8.74—75, październik 8.83—84, gru-dzień 8.87.

LIVERPOOL: Loco 4.88, styczeń 4.74, luty 4.76, marzec 4.78, kwiecień 4.81, maj 4.84, czer-wiec 4.86, lipiec 4.88, sierpień 4.90, wrzesień 4.92, październik 4.94, listopad 4.95, grudzień 4.96.

Giza: Loco 7.60, styczeń 7.24, marzec 7.08, lipiec 7.08, wrzesień 6.98, październik 6.96, listo-pad 6.94.

Sakell: Loco 8.23
Giza: Loco 6.20, styczeń 6.03, marzec 5.95, maj 5.94, lipiec 5.95, wrzesień 5.95, październik 5.96, listopad 5.96.

BREMA: Loco 10.35, marzec 9.70, maj 9.92, lipiec 10.11, październik 10.39, grudzień 10.50, styczeń 10.53.

ALEKSANDRIA. Sakellaris: marzec 14.18, maj 14.20, listopad 14.55.

Giza: Marzec 12.78, maj 12.82, listopad 12.92, Ashmouni: Luty 10.28, kwiecień 10.28, czer-wiec 10.34, październik 10.48.

— Styczeń-czerwiec shrldu taoin cmfwyp w

Ryga, 25 stycznia.

(Pat) — Z Kowna donoszą: Nastąpiło otwarcie nadzwyczajnej sesji sejmiku litewskiego, na której rozpatrywany był projekt nowej konstytucji Litwy.

Zdarzenia i ludzie

Docho Uzunow—bandyta

i ulubieniec kobiet bałkańskich

Sofia, w styczniu.

W stolicy bułgarskiej panuje wielki niepokój i podniecenie. Ludność jest zde-nerwowana, zaś kobiety i dzieci nie wy-chodzą wieczorami wogóle na ulice, gdyż podobno na jednym z przedmieść wi-dziano słynnego zbrojnego bałkańskiego, Docho Uzunowa. Policja natychmiast rozpoczęła poszukiwania, dotychczas jednak nie osiągnięto żadnych rezulta-tów, a wiadomość, iż niebezpieczny roz-bójnik znajduje się w Sofii, wprawia lud-ność w coraz większe zdenerwowanie. Tylko ten, kto zna zuchwałe i straszne czyny tego rozbójnika, zrozumie, że je-den bandyta potrafi trzymać w napięciu całą stolicę Bułgarii.

Balkany już od bardzo dawna mówią o Docho Uzunowie, drżą przed nim — i kochają go. Najbardziej zdumiewający przy tym wszystkim bowiem jest fakt, iż wiedząc, co ten zbrojny na sumieniu

i znając jego straszne czyny, kobiety kochają odważnego do szaleństwa Uzu-nowa. Należy to przede wszystkim przy-pisać temu, że Docho Uzunow należy rzekomo do najpiękniejszych mężczyzn tamtejszych okolic.

Niezwykła jest historia słynnego ban-dyty bałkańskiego. Uzunow brał udział w wojnie światowej i odznaczył się na-wet kilkakrotnie niezwykłą odwagą. Po wojnie rozpoczął on działalność „poli-tyczną, na skutek czego wkrótce doszło do konfliktu z władzami. W roku 1923 Uzunow stanął przed sądem i skazany został na karę więzienia. Tutaj postano-wił on zemścić się na władzach, przysię-gając, iż nie da się zgniebić, układał plany, które, zresztą, istotnie wkrótce wprowa-dził w życie.

Pewnego pięknego dnia Uzunow uciekł z więzienia i ukrył się w górach, gdzie rozpoczął dziki żywot rozbójnika. Aże-

by zdobyć środki do życia, zatrzymy-wał na drogach samochody i wozy pocztowe i zabierał pasażerom wszystko, co się dało. Jego „działalność” początkowo koncentrowała się po wsiach i okolicach miasteczek prowincjonalnych. Powodze-nie dodawało mu jednak odwagi, tak że wkrótce zaczął on napadać na mniejsze miasta, rabując i zabierając łupy. Z pi-stoletem w rękę, Docho umiał sobie wszędzie zdobyć respekt. Działalność je-go wzbudziła podziw kilku zuchwałych osobników, którzy przyłączyli się do nie-go, tak że Uzunow nie urządził już swych napadów sam. Ze swoją bandą wykonywał on teraz i poważniejsze ra-bunki, tak że wkrótce znany był na całych Bałkanach. W okolicach, w których się zjawiał, wybuchala panika, policja zaś była bezsilna, ponieważ Uzunow i jego zwolennicy znali dokładnie wszyst-kie kryjówki w górach, dokąd uciekali po dokonanych napadach. Na Bałkanach opowiadano sobie najnieprawdopodob-niejsze historie o zuchwałym herszcie bandy i jego kompanach.

Sympatię wszystkich kobiet jednak zdobył sobie Docho Uzunow dzięki jed-

nemu ze swych ostatnich czynów. Jego towarzysze zatrzymali na szosie samo-chód pocztowy i z przyciętymi drzwiami do s trzału rewolwerami zmusili wszyst-kich pasażerów do wydania pieniędzy i bagażu. Wśród pasażerów znajdowała się pewna młoda wieśniaczka, która chciała pojechać do sąsiedniej wsi, gdzie miał się odbyć jej ślub. Młoda dziewczyna wiozła ze sobą całą swą wyprawę i trochę gotówki. To wszystko musiała teraz wydać bandytom, nie chcąc nara-żać swego życia. Rozbójnicy, zabrawszy wszystko, co się dało, uszkodzili motor samochodu, tak że pasażerowie musieli powędrować pieszo do następnej wioski. Młoda wieśniaczka szła także przez las, płacząc nad nieszczęściem, które ją spot-kało. Nagle spotkała ją Uzunow. Zapytała, dlaczego tak płacze. Opowiedziała mu wszystko, nie wiedząc z kim rozmawia. Uzunow był wzruszony — umówionym sygnałem zebrał natychmiast jako siebie całą swą bandę i zażądał, by jego towa-rzysze wydali młodej wieśniaczce całą wyprawę. Oczywiście, że rozbójnicy mu-sieli podporządkować się woli swego wodza.

Dr. P. S. Girginow.

W Bukareszcie rozwiązano „klub miliarderów”

ponieważ należeli do niego Żydzi

Czerniowce, 25 stycznia.

(Pat) — „Poruncanvremii” donosi, że minister Cuza, jako prezes rządzącej par-tii chrześcijańsko-narodowej, zażądał od ministra handlu rozwiązania Związku

Wielkiego Przemysłu i Kapitału w Bu-kareszcie, do którego należą w większo-ści Żydzi, a który popularnie zwany jest „Klubem miliardów”.

Związek powyższy przed kilku dnia-

mi wydał przyjęcie dla ministra handlu Giguriu, przy czym na bankiecie obecni byli również Żydzi.

Kiszyniów, 25 stycznia.

(Pat) — W całej Rumunii, zwłaszcza w Besarabii, Żydzi składają masowo po-dania do organizacji syjonistycznych, prosząc o zezwolenie na emigrację do Palestyny.

Zwołana w tej sprawie konferencja syjonistów, postanowiła zwrócić się do rządu angielskiego o zwiększenie kon-tyngentu dla emigrantów-Żydów z Ru-munii na wyjazd do Palestyny. Organi-zacje syjonistyczne powołują się przy tym na powiększenie kontyngentu w 1933 ro-ku dla Żydów z Niemiec.

Min. Schlegelberger u min. Grabowskiego

Warszawa, 25 stycznia.

(PAT) Bawiący w Polsce sekretarz stanu ministerstwa sprawiedliwości Rze-szy prof. Schlegelberger w godzinach przedpołudniowych złożył wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza.

O godz. 13.30 prof. Schlegelberger złożył wizytę wiceministrowi sprawie-dliwości prof. Chelmońskiemu a nastę-pnie ministrowi sprawiedliwości Witol-dowi Grabowskiemu.

O godz. 14-ej min. Grabowski podej-mował śniadaniem prof. Schlegelber-gera, wiceprezesa akademii prawa nie-mieckiego prof. dr. Karola Emge oraz pozostałych gości zagranicznych.

Proces o zniesławienie dyr. Tomkiewicza został odroczony

Warszawa, 25 stycznia.

Proces o zniesławienie b. dyr. Izby Skarbowej w Warszawie dr. Tomkiewi-cza, który miał być w dniu dzisiejszym rozpatrywany, został odroczony na inny termin z powodu niestawienia świad-ków.

Kodeks pracy we Francji Projekty ustaw w parlamencie

Paryż, 25 stycznia.

(Pat) — Premier Chautemps złożył w dniu dzisiejszym w prezydium izby de-putowanych 6 projektów ustaw, składa-jących się na t. zw. kodeks pracy.

W związku z przedłożeniem tych pro-jektów parlamentowi premier Chau-temps wygłosił ma w czwartek obszernie przemówienie przez radio.

Finlandia nie uznaje imperium włoskiego

Londyn, 25 stycznia.

(Pat) — Reuter donosi z Helsingfor-su, iż rząd fiński poinformował rząd ho-lenderski, iż z powodu braku porozu-mienia pomiędzy zainteresowanymi pań-stwami, powstrzymuje się na razie od uznania imperium włoskiego w Abisynii.

Ukazał się w druku
Nr. 2
dwutygodnika gospodarczego
GAZETA

**Przemysłu i Handlu
Włókienniczego**

Treść numeru:

Wielki przemysł bawełniany.
Ujemny bilans włókiennictwa białostockiego.
Wpływ balasy surowcowej na sytuację włókiennictwa polskiego.
Włókiennictwo łódzkie w roku 1937.
Biały sezon.
I ten podstawowym surowcem w krajowej produkcji waty.
Problem inwestycji we włókiennictwie łódzkim.
Zagadnienie transportu pneumatycznego we włókiennictwie. — Inż. H. Landkof.
Strukturalne hamulce ożywienia w Polsce.
Włoski przemysł włókienniczy.
Detronizacja wskaźników.
Inwestycje w przemyśle pończosznym.
Problem gorącego i zimnego bieleńia bawełny.
— Inż. J. Goldszajn.
Przegląd rynków surowcowych.

Cena numeru 30 gr.

PRENUMERATA KWARTALNA ZŁ. 1.80
Do nabycia we wszystkich kioskach i w administracji „Republiki”

DR. MED.
AL. KOPCIOWSKI
Piotrkowska 8
przyjmuje od godz. 1.30—2.30 i od
godz. 7—8.
Telefon 232-55.

DR. MED.
Niewiażski
Specj. chor. wenerycznych, skórnych
i seksualnych.
Andrzeja 5, tel. 159-40
Przyjm. od 8—11 rano i od 5—9,
w niedziele i święta 9—12.

DR. MED.
JAN POLAK
CHOROBY WEWNĘTRZNE
i ALERGICZNE
ul. Nawrot 7
TEL. 164 21
godz. przyjęć 5—7.

LEKARZ-DENTYSTA
F. KOPCIOWSKA
Piotrkowska 8
Telefon 232-55.
Przyjmuje od 10—1 i od 3—7-ej.

**PRZYCHODNIA dla chorych
WENERYCZNIE**
mężczyzn i kobiet
PIOTRKOWSKA 88
Leczenie chorób wenerycznych i skór-
nych. Kobiety i dzieci przyjmuje ko-
bieta - lekarz. Przychodnia czynna od
9 r. do 9 w. Specjalny gabinet kosme-
tyczny. PORADA 3 ZŁ.

Dr. med.
Jakobson
Chirurgja i ortopedia
SPEC. CHIRURGJA KOSTNA
D-ra Sterlinga 22 telefon 174-42

Dr. MED.
WOŁKOWYSKI
Specjalista chorób wenerycznych,
seksualnych i skórnych.
CEGIELNIANA 11
Telefon 238-02
Przyjmuje od 8—12 i od 4—9 w nie-
dziele i święta od 9—1.

DR. MED.
S. Kantor
Specj. CHOR. SKÓRNYCH
i WENERYCZNYCH
ul. PIOTRKOWSKA 90
Telef. 129-45.
Przyjmuje od 8—2 i od 6—9 wiecz
w niedziele i święta od 8—2 po poł.

**Jak z rogu
obfitości**

posypały się prezenty dla Czytelników

„KARUZELI”
Nr. 5

— oprócz wesołych kawa-
łów PATA i PATACHONA
FERDKA i MERDKA, PIO-
TRUSIA oraz oprócz naj-
ciekawszych powieści przy-
nosi

LISTĘ 100 NAGRODZONYCH UCZEST-
NIKÓW WIELKIEGO KONKURSU
„KARUZELI”.

**Wielka wyprzedaż
poinwentarżowa!**

Futra, Palta, Koszule, Krawaty angielskie i wiedeńskie, Szlafroki, Bonżurki i t. d.
S. EWIGKEIT **NARUTOWICZA 6**
Zniżka cen do 25 proc.

DR. MED.
F. TURYN
CHOROBY WEWNĘTRZNE.
Spec. narządów trawienia
ANDRZEJA 9, tel. 133-05.
Godz. 5—7
PRZEPŁUKIWANIA JELIT

Dr. HELLER
SPEC. CHORÓB SKÓRNYCH, WENE-
RYCZNYCH I MOCZOPŁOWYCH.
Traugutta 8, tel. 179-89
przyjmuje od 8—11 i od 4—8
w niedziele i święta 10—1.

LEKARZ - DENTYSTA
B. Nusbaumowa
Przyjmuje od 5 do 8 po poł.
Piotrkowska 51
TELEF. 121-23.

DRZWI
OKNA uszczelniam
hermetycznie filcem sy-
stemem zagranicznym L. TENCER.
telef. 205-27. Trwałość długoletnia.

„Czystość”
przyjmuje cyklinowanie, drutowanie,
froterowanie oraz sprzątanie biur,
pokoi. Czyszczenie szyb.
PIOTRKOWSKA 44, telefon 167-45.
Ceny konkurencyjne.

ANGIELSKIEGO udziela rutynowany
nauczyciel Zawadzka 21, m. 8a, front
zastać od 4—8 po poł.

Harry Dickson
Przygody Zagadkowego Człowieka
Nr. 3 Alarm w przestworzach
już ukazał się w sprzedaży. Cena 10 gr.
Każdy zeszyt stanowi oddzielną całość.

Lokale

MIESZKANIA 1—2—3—4—5—6-cio po-
kojowe, lokale, pokoje umeblowane
(garsoniery) zł. 20.— „ZENIT”, Piotr-
kowska 82, telefon 260-25.

POSZUKIWANY pokój dwuosobowy,
umeblowany z używalnością wygod i
telefonu nie wyżej drugiego piętra w
centrum miasta. Łaskawe oferty do red.
„Republiki” sub „Esk”.
Oglądać można do godz. 4 po połud-
niu. Al. Kościuszki 57 m. 18.

POKÓJ umeblowany z wszelkimi wy-
godami (centralne ogrzewanie) w ele-
gantnym domu przy inteligentnej ro-
dzinie dla jednej osoby do wynajęcia.
Oglądać można do godz. 4 po połud-
niu. Al. Kościuszki 57 m. 18.

POKÓJ frontowy, słoneczny, ładnie
umeblowany, z niekrepującym wej-
ściem, z używalnością telefonu — do
wynajęcia od zaraz — dla pana. Wi-
adość: tel. 106-69, ul. Główna Nr. 5,
m. 15.

Słoneczny dwuosobowy pokój dla leka-
rza-dentysty i dobrze wprowadzony
gabinet z wszelkimi wygodami do wy-
najęcia. Brzezińska 10, m. 11 od 9—10
rano i 2—4 pp.

UMEBLOWANY pokój z wygodami,
niekrepującym wejściem do oddania
Legionów 48, fr. II p., m. 5.

DO WYNAJĘCIA od zaraz sklep z
mieszkaniami nowowymontowanym
przy ul. Radwańskiej 57. Wiadość
u dozorczy.

UMEBLOWANY frontowy, słoneczny
pokój do oddania. Centralne ogrzewa-
nie, winda. Telefon 122-11.

POKÓJ słoneczny, niekrepujący z wy-
godami do oddania. Tramwajowa 3,
m. 17 (róg Narutowicza).

ŁADNIE umeblowany pokój z niekre-
pującym wejściem, wszelkimi wygodami
do oddania dla pana, Piotrkowska
nr. 93, m. 14.

Posady

TKACZKA da 150 złotych za wyrobie-
nie pracy w fabryce. Łaskawe oferty
proszę złożyć sub „Tkaczka”.

SZOFR o bardzo dobrej klasyfikacji
poszukuje posady. Oferty do Admin.
pisma pod „Czerwoniak”.

POSZUKUJE jakiegokolwiek pracy, chę-
nie jako woźny w jakimkolwiek inte-
resie, Narutowicza Nr. 47, m. 27.

POSZUKUJE panny energicznej, praco-
witej i inteligentnej z długoletnią pra-
cą do biźniat chłopców pięcioletnich.
Zgłosić Żeromskiego 77, I p. fr. m. 4.

Rutynowana nau-
czycielka muzyki
UDZIELA
**lekcyj gry
fortepianowej**
(moskiewskie kon-
serwatorium), o-
raz francuskiego
po kilkuletnim po-
bycie w Paryżu.
G. HURWICZ-
SZTYLLEROWA
Aleje 1-go Maja
9 m. 6.

JEZYKÓW ANGIELSKIEGO, FRAN-
CUSKIEGO — gruntownie udzielam.
Gramatyka, literatura, konwersacja,
handlowa korespondencja. Tel. 262-70,
w godzinach 2—3.

Rozmaite

DROBNE ogłoszenia w „Republice”
są najlepszym i najtańszym środkiem
zestknięcia zainteresowanych stron.
Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub sub
lokatora, 2) znaleźć mieszkanie lub
pojedynczy pokój, 3) sprzedać nieru-
chomość lub rzecz, 4) kupić cośkolwiek
okazyjnie, 5) dostać posadę, 6)
wyszukać pracownika — niechaj po-
da drobne ogłoszenie do „Republiki”.

HALINA Binkowska, ucz. II klasy
gimn. im. Konopnickiej, zgubiła ma-
trykulę.

Uzdrowiska

KRYNICA, tel. 360. Pełnokomfortowy
pensjonat „Hanka” Zarząd Luby Sza-
bryńskiej.

ZAKOPANE „KAPRYS” do Bałgo
Telefon 11-43. Nowoczesne urządzenie.
Apartamenty z łazienkami. Zarząd He-
leny Silberfeld.

BYŁY KIEROWNIK FABRYKI wpr.
baw. ze znajomością buchalterji, admini-
stracji fabrycznej, spraw podatko-
wych i ubezpieczeniowych oraz
wszelkich czynności biurowych

**POSZUKUJE
jakiegokolwiek
POSADY**

Wymagania skromne. Może być na
wyjazd. Łaskawe oferty do „Repu-
bliki” sub „Referencje”.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14, Redakcja: Sekretariat Redakcji 127-24.
dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-444; sekretariat nocny 136-43. Tłocznia — 150-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika”: 68-148 i 600-626.

**PRENUMERATA
„REPUBLIKI”**

w Łodzi zŁ. 4.—, za odnośnienie do domu
40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową
w Polsce zŁ. 5.— „Republika”; „Ex-
press” w Łodzi z odnośnieniem do domu
zŁ. 7.— miesięcznie.
Konto rozrachunkowe Łódź I, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm. X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na
4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mmi. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na
stronie I — zŁ. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zareczynowe i zaślubi-
nowe w tekście zŁ. 10. Adwokackie ryczałtem zŁ. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej
zŁ. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zŁ. 1.20. Opisowe w tekście redakcyj-
nym zŁ. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabe-
laryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane,
o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu
tygodnia od ukazania się pierwszego
ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu
się drugiego z rzędu ogłoszenia tej sa-
mej treści co pierwsze. — Omyłki, które
zasadniczo nie zmieniają treści ogłosze-
nia nie upoważniają do żądania zwrotu
zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.